

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การผลิตสับปะรดโรงงานตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงานของเกษตรกรในอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกร

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตสับปะรดโรงงานของเกษตรกร

ตอนที่ 3 ความรู้และการปฏิบัติของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน

ตอนที่ 4 ปัญหาของการผลิตสับปะรดและความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล สภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกร

1.1 ลักษณะส่วนบุคคลและสภาพทางสังคมของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร และการมีตำแหน่งทางสังคม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP เปรียบเทียบกับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไปที่ยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน GAP โดยแสดงเป็น ค่าสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด และ t-test รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

1.1.1 เพศ จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 56.8 เป็นเพศชาย และร้อยละ 43.2 เป็นเพศหญิง ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 61.7 เป็นเพศชาย และร้อยละ 38.3 เป็นเพศหญิง

1.1.2 อายุ จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 30.7 อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 23.9 อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 22.8 มีอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 17.0 อยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี และร้อยละ 5.6 มีอายุ 30 ปี หรือน้อยกว่าเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 47.94 ปี

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 35.2 อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 30.9 อยู่ในช่วงอายุ 51-60 ปี ร้อยละ 25.5 มีอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 6.3 อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี และร้อยละ 2.1 มีอายุ 30 ปี หรือน้อยกว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 52.47 ปี

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยอายุของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีอายุเฉลี่ยต่ำกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

1.1.3 สถานภาพสมรส จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 70.5 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 21.5 มีสถานภาพหย่า/หม้าย และร้อยละ 8.0 มีสถานภาพโสด

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 74.5 มีสถานภาพสมรส รองลงมาร้อยละ 23.4 มีสถานภาพหย่า/หม้าย และร้อยละ 2.1 มีสถานะโสด

1.1.4 ระดับการศึกษา จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 56.8 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 19.3 จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 17.0 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ร้อยละ 4.5 ไม่ได้รับการ ศึกษา และร้อยละ 2.3 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 73.4 จบระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา รองลงมาร้อยละ 12.8 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ร้อยละ 9.6 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 2.1 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และอีกร้อยละ 2.1 ไม่ได้รับการศึกษา

1.1.5 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ มีสมาชิกในครัวเรือน 4-5 คน รองลงมาร้อยละ 39.8 มีสมาชิกในครัวเรือน 2-3 คน และร้อยละ 10.2 มีสมาชิกในครัวเรือน 6 คนขึ้นไป จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.15

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 50 มีสมาชิกในครัวเรือน 4-5 คน รองลงมาร้อยละ 44.7 มีสมาชิกในครัวเรือน 2-3 คน ร้อยละ 3.2 มีสมาชิกในครัวเรือน 6 คนขึ้นไป และร้อยละ 2.1 มีสมาชิกในครัวเรือน 1 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.51

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยสูงกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

1.1.6 การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 55.7 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ รองลงมาร้อยละ 42.0 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ร้อยละ 36.4 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 14.8 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 4.5 เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 3.4 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และร้อยละ 1.1 เป็นสมาชิกกลุ่มคัสเตอร์สับปะรด

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป เกษตรกร ร้อยละ 78.7 เป็นกลุ่มลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ รองลงมาร้อยละ 23.4 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด ร้อยละ 18.1 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 18.1 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 4.3 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และอีกร้อยละ 3.2 เป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร

1.1.7 การมีตำแหน่งทางสังคม จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 21.6 เป็นคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด รองลงมาร้อยละ 14.8 เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน ร้อยละ 9.4 มีตำแหน่งเป็นกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และร้อยละ 3.4 เป็นคณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 19.1 เป็นคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด รองลงมาร้อยละ 4.3 เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน และร้อยละ 3.2 มีตำแหน่งเป็นนายก อบต./สมาชิก อบต.

ตารางที่ 4.1 ลักษณะส่วนบุคคลและสภาพทางสังคมของเกษตรกร

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรอง มาตรฐาน GAP		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป	
	(n = 88)		(n = 94)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	50	56.8	58	61.7
หญิง	38	43.2	36	38.3

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรอง มาตรฐาน GAP (n = 88)		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป (n = 94)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
อายุ					2.774	.006*
30 ปี หรือน้อยกว่า	5	5.6	2	2.1		
31 – 40 ปี	21	23.9	6	6.3		
41 – 50 ปี	27	30.7	33	35.2		
51 – 60 ปี	15	17.0	29	30.9		
มากกว่า 60 ปี	20	22.8	24	25.5		
	Mean=47.95	S.D.=12.13	Mean=52.47	S.D.=19.57		
	Min = 27	Max = 69	Min = 30	Max = 73		
สถานภาพสมรส						
โสด	7	8.0	2	2.1		
สมรส	62	70.5	70	74.5		
หย่า/หม้าย	19	21.5	22	23.4		
ระดับการศึกษา						
ไม่ได้รับการศึกษา	4	4.5	2	2.1		
ประถมศึกษา	50	56.8	69	73.4		
มัธยมศึกษาตอนต้น	17	19.3	9	9.6		
มัธยมศึกษาตอน	15	17.0	12	12.8		
ปลาย						
อนุปริญญา/ปวส.	-	-	-	-		
ปริญญาตรีขึ้นไป	2	2.3	2	2.1		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรอง มาตรฐาน GAP (n = 88)		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป (n = 94)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน					3.239	0.001*
1 คน	-	-	2	2.1		
2 – 3 คน	35	39.8	42	44.7		
4 – 5 คน	44	50.0	47	50		
6 คนขึ้นไป	9	10.2	3	3.2		
	Mean=4.15	S.D.=1.46	Mean=3.51	S.D.=1.18		
	Min = 2	Max = 8	Min = 1	Max = 7		
การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร						
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	8	9.1	-	-		
กรรมการหมู่บ้าน	13	14.8	4	4.3		
นายก/สมาชิก อบท.	-	-	3	3.2		
คณะกรรมการกลุ่ม	19	21.6	18	19.1		
เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด อื่นๆ(คณะกรรมการกลุ่ม วิสาหกิจชุมชน	3	3.4	-	-		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงาน ได้แก่ การประกอบอาชีพของครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด พื้นที่ปลูกสับปะรดทั้งหมดในปี 2559 พื้นที่ปลูกสับปะรด GAP ในปี 2559 แรงงานในครัวเรือน แรงงานจ้าง ต้นทุนการผลิตสับปะรดต่อไร่ในปี 2559 ประกอบด้วย ค่าเตรียมดิน ค่าหน่อพันธุ์ ค่าสารเคมี ค่าปุ๋ย ค่าจ้างแรงงาน ค่าเก็บเกี่ยวสับปะรด ค่าขนส่ง ค่าเช่าที่ดิน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ต้นทุนรวมในการผลิตสับปะรดต่อไร่ ผลผลิตสับปะรด

เฉลี่ยต่อไร่ แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตสับปะรด รายได้ภาคการเกษตรของครัวเรือนในปี 2559 ประกอบด้วย รายได้จากการผลิตพืช (ยกเว้นสับปะรด) รายได้จากการผลิตด้านปศุสัตว์ รายได้จากการผลิตด้านประมง และรายได้อื่นๆ รายได้นอกภาคการเกษตรในปี 2559 รายได้ของครัวเรือนทั้งหมดในปี 2559 โดยแสดงเป็น ค่าสถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด และ t-test รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

1.2.1 การประกอบอาชีพของครัวเรือน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 100 มีอาชีพทำไร่ รองลงมาร้อยละ 50.0 มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 14.8 มีอาชีพทำสวน ร้อยละ 11.4 มีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 8.0 รับเงินเดือนประจำ ร้อยละ 6.8 มีอาชีพเลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 3.4 ประกอบธุรกิจ และร้อยละ 2.3 มีอาชีพทำนา ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับข้าราชการบำนาญ

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 100 มีอาชีพทำไร่ รองลงมา ร้อยละ 57.4 มีอาชีพทำนา ร้อยละ 34 มีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 22.3 มีอาชีพทำสวน ร้อยละ 4.3 มีอาชีพค้าขาย ร้อยละ 3.2 รับเงินเดือนประจำ และร้อยละ 2.1 เป็นข้าราชการบำนาญ

1.2.2 พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ในปี 2559 จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 70.4 มีพื้นที่ทำการเกษตร 1-20 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 25.0 มีพื้นที่ทำการเกษตร 21-40 ไร่ และร้อยละ 2.3 มีพื้นที่ทำการเกษตร 41-60 ไร่ ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับเกษตรกรที่มีพื้นที่ทำการเกษตร 61 ไร่ขึ้นไป โดยเกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดในปี 2559 เฉลี่ย 19.36 ไร่

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 43.6 มีพื้นที่ทำการเกษตร 1-20 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 36.2 มีพื้นที่ทำการเกษตร 21-40 ไร่ ร้อยละ 15.9 มีพื้นที่ทำการเกษตร 41-60 ไร่ และร้อยละ 4.6 มีพื้นที่ทำการเกษตร 61 ไร่ขึ้นไป โดยเกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดในปี 2559 เฉลี่ย 26.68 ไร่

เมื่อเปรียบเทียบพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ยน้อยกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

1) พื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 58.1 มีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง 1 – 20 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 34.9 มีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง 21 – 40 ไร่ และร้อยละ 7.0 มีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง 41 ไร่ขึ้นไป โดยเกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเองเฉลี่ย 11.43 ไร่

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 41.3 มีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง 1 – 20 ไร่ รองลงมาร้อยละ 37.5 มีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง 21 – 40 ไร่ และร้อยละ 21.2 มีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง 41 ไร่ขึ้นไป โดยเกษตรกรมีพื้นที่ทำการเกษตรของตนเองเฉลี่ย 25.01 ไร่

2) **พื้นที่ทำการเกษตรแบบเช่า** จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 34.0 เช่าพื้นที่ทำการเกษตร 6-10 ไร่ รองลงมาร้อยละ 22.0 เกษตรกรเช่าพื้นที่ทำการเกษตร 1-5 ไร่, 11-15 ไร่ และ 16 ไร่ขึ้นไป โดยเกษตรกรเช่าพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 7.90 ไร่

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 50.0 เช่าพื้นที่ทำการเกษตร 1-6 ไร่ รองลงมาร้อยละ 40.0 เช่าพื้นที่ทำการเกษตร 6-10 ไร่ และร้อยละ 10.0 เช่าพื้นที่ทำการเกษตร 11-15 ไร่ โดยเกษตรกรเช่าพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 1.59 ไร่

1.2.3 พื้นที่ปลูกสับปะรดโรงงานทั้งหมด ในปี 2559 จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 30.6 มีพื้นที่ปลูกสับปะรด 6-10 ไร่ รองลงมาร้อยละ 25.0 มีพื้นที่ปลูกสับปะรด 16 ไร่ขึ้นไป ร้อยละ 23.9 มีพื้นที่ปลูกสับปะรด 1-5 ไร่ และร้อยละ 20.5 มีพื้นที่ปลูกสับปะรด 6-10 ไร่ โดยเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกสับปะรดเฉลี่ย 13.56 ไร่

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 43.6 มีพื้นที่ปลูกสับปะรด 1-5 ไร่ รองลงมาร้อยละ 40.4 มีพื้นที่ปลูกสับปะรด 6-10 ไร่ ร้อยละ 11.7 มีพื้นที่ปลูกสับปะรด 16 ไร่ขึ้นไป และร้อยละ 4.3 มีพื้นที่ปลูกสับปะรด 11-15 ไร่ โดยเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกสับปะรดเฉลี่ย 9.41 ไร่

เมื่อเปรียบเทียบพื้นที่ปลูกสับปะรดเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีพื้นที่ปลูกสับปะรดเฉลี่ยมากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

1.2.4 พื้นที่ปลูกสับปะรด GAP ปี 2559 จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 70.5 มีพื้นที่ปลูกสับปะรด GAP 1-5 ไร่ รองลงมาร้อยละ 28.4 มีพื้นที่ปลูกสับปะรด GAP 6-10 ไร่ และร้อยละ 1.1 มีพื้นที่ปลูกสับปะรด GAP 11 ไร่ขึ้นไป โดยเกษตรกรมีพื้นที่ปลูกสับปะรด GAP เฉลี่ย 6.10 ไร่

1.2.5 จำนวนแรงงานในการปลูกสับปะรด จากการศึกษาพบว่า

1) **จำนวนแรงงานในครัวเรือน** จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 47.6 มีแรงงานในครัวเรือน 2 คน รองลงมาร้อยละ 19.8

มีแรงงานในครัวเรือน 1 คน และ 3 คน ร้อยละ 7.0 มีแรงงานในครัวเรือน 4 คน และร้อยละ 5.8 มีแรงงานในครัวเรือน 5 คน โดยมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.31 คน

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 47.9 มีแรงงานในครัวเรือน 2 คน รองลงมาร้อยละ 31.9 มีแรงงานในครัวเรือน 4 คน ร้อยละ 13.2 มีแรงงานในครัวเรือน 1 คน และร้อยละ 4.3 มีแรงงานในครัวเรือน 4 คน โดยมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.29 คน

2) จำนวนแรงงานจ้าง จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 86.7 มีแรงงานในครัวเรือน 2 คน รองลงมาร้อยละ 13.3 มีแรงงานในครัวเรือน 3 คนขึ้นไป และร้อยละ 11.1 มีแรงงานในครัวเรือน 1 คน โดยมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.22 คน

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 487.7 มีแรงงานในครัวเรือน 2 คน รองลงมาร้อยละ 35.9 มีแรงงานในครัวเรือน 35.9 และร้อยละ 15.4 มีแรงงานในครัวเรือน 1 คน โดยมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.44 คน

1.2.6 ต้นทุนการผลิตสับปะรดต่อไร่ ปี 2559 แบ่งได้ดังนี้

1) ต้นทุนค่าเตรียมดิน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 42.8 มีค่าเตรียมดินต่อไร่ 501-1,000 บาท รองลงมาร้อยละ 31.0 มีค่าเตรียมดินต่อไร่ 1,001 บาทขึ้นไป และร้อยละ 26.2 มีค่าเตรียมดินต่อไร่ 100-500 บาท โดยเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินเฉลี่ยต่อไร่ 1,246.43 บาท

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 57.8 มีค่าเตรียมดินต่อไร่ 100-500 บาท รองลงมาร้อยละ 35.5 มีค่าเตรียมดินต่อไร่ 501-1,000 บาท และร้อยละ 6.7 มีค่าเตรียมดินต่อไร่ 1,001 บาทขึ้นไป โดยเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินเฉลี่ยต่อไร่ 612.78 บาท

เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนค่าเตรียมดินเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีต้นทุนค่าเตรียมดินมากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

2) ต้นทุนค่าพันธุ์ (หน่อ) จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 38.0 มีค่าพันธุ์ต่อไร่ 4,001-6,000 บาท รองลงมาร้อยละ 25.4 มีค่าพันธุ์ต่อไร่ 100-200 บาท ร้อยละ 21.1 มีค่าพันธุ์ต่อไร่ 2,001-4,000 บาท และร้อยละ 15.5 มีค่าพันธุ์ต่อไร่ 6,001 บาทขึ้นไป โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าพันธุ์เฉลี่ยต่อไร่ 4,623.94 บาท

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 38.1 มีค่าพันธุ์ต่อไร่ 4,001-6,000 บาท รองลงมาร้อยละ 28.5 มีค่าพันธุ์ต่อไร่ 2,001-4,000 บาท ร้อยละ 17.5 มีค่าพันธุ์ต่อ

ไว้ 6,001 บาทขึ้นไป และร้อยละ 15.9 มีค่าพันธุ์ต่อไร่ 100-2,000 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าพันธุ์เฉลี่ยต่อไร่ 4,810.32 บาท

3) ค่าสารเคมี จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 56.6 มีค่าสารเคมีต่อไร่ 501-1,000 บาท รองลงมาร้อยละ 24.1 มีค่าสารเคมีต่อไร่ 1,001 บาทขึ้นไป และร้อยละ 19.3 มีค่าสารเคมีต่อไร่ 100-500 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าสารเคมีเฉลี่ยต่อไร่ 951.81 บาท

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 52.2 มีค่าสารเคมีต่อไร่ 100-500 บาท รองลงมาร้อยละ 30.4 มีค่าสารเคมีต่อไร่ 501-1,000 บาท และร้อยละ 17.4 มีค่าสารเคมีต่อไร่ 1,001 บาทขึ้นไป โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าสารเคมีเฉลี่ยต่อไร่ 719.18 บาท

เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนค่าสารเคมีเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีต้นทุนค่าสารเคมีมากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

4) ค่าปุ๋ย จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 47.0 มีค่าปุ๋ยต่อไร่ 501-1,000 บาท รองลงมาร้อยละ 37.3 มีค่าปุ๋ยต่อไร่ 1,001 บาทขึ้นไป และร้อยละ 15.7 มีค่าปุ๋ยต่อไร่ 100-500 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยต่อไร่ 1,021.11 บาท

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 46.6 มีค่าปุ๋ยต่อไร่ 100-500 บาท รองลงมาร้อยละ 29.5 มีค่าปุ๋ยต่อไร่ 501-1,000 บาท และร้อยละ 23.9 มีค่าปุ๋ยต่อไร่ 1,001 บาทขึ้นไป โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีเฉลี่ยต่อไร่ 876.02 บาท

5) ค่าจ้างแรงงาน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 75.5 มีค่าจ้างแรงงานต่อไร่ 100-500 บาท รองลงมาร้อยละ 15.1 มีค่าจ้างแรงงานต่อไร่ 1,001 บาทขึ้นไป และร้อยละ 9.4 มีค่าจ้างแรงงานต่อไร่ 501-1,000 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าจ้างแรงงานเฉลี่ยต่อไร่ 669.81 บาท

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 46.0 มีค่าจ้างแรงงานต่อไร่ 100-500 บาท รองลงมาร้อยละ 30.0 มีค่าจ้างแรงงานต่อไร่ 1,001 บาทขึ้นไป และร้อยละ 24.0 มีค่าจ้างแรงงานต่อไร่ 501-1,000 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าจ้างแรงงานเฉลี่ยต่อไร่ 837.40 บาท

6) ค่าเก็บเกี่ยวสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 47.8 มีค่าเก็บเกี่ยวต่อไร่ 100-500 บาท รองลงมาร้อยละ 35.8 มีค่าเก็บเกี่ยวต่อไร่ 501-1,000 บาท และร้อยละ 16.4 มีค่าเก็บเกี่ยวต่อไร่ 1,001 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าเก็บเกี่ยวเฉลี่ย 733.28 บาท

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 66.7 มีค่าเก็บเกี่ยวต่อไร่ 100-500 บาท รองลงมาร้อยละ 13.3 มีค่าเก็บเกี่ยวต่อไร่ 1,001 บาทขึ้นไป และร้อยละ 6.6 มีค่าเก็บเกี่ยวไร่ละ 501-1,000 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าเก็บเกี่ยวเฉลี่ยไร่ละ 820.00 บาท

7) ค่าขนส่งสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 44.3 ไม่มีต้นทุนด้านค่าขนส่ง รองลงมาร้อยละ 39.8 มีค่าขนส่ง 100-500 บาท และร้อยละ 15.9 มีค่าขนส่ง 501-1,000 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าขนส่งเฉลี่ย 236.93 บาท

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 63.8 ไม่มีต้นทุนด้านค่าขนส่ง รองลงมาร้อยละ 31.9 มีค่าขนส่ง 100-500 บาท และร้อยละ 4.3 มีค่าขนส่ง 501-1,000 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าขนส่งเฉลี่ย 139.36 บาท

8) ค่าเช่าที่ดิน จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 81.8 มีค่าเช่าที่ดินต่อไร่ 100-1,000 บาท รองลงมาร้อยละ 12.1 มีค่าเช่าที่ดินต่อไร่ 2,001 บาทขึ้นไป และร้อยละ 6.1 มีค่าเช่าที่ดินไร่ละ 1,001-2,000 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าเช่าที่ดินเฉลี่ย 936.36 บาท

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 66.7 มีค่าเช่าที่ดินต่อไร่ 100-1,000 บาท รองลงมาร้อยละ 16.7 มีค่าเช่าที่ดินต่อไร่ 2,001 บาทขึ้นไป และร้อยละ 16.6 มีค่าเช่าที่ดินต่อไร่ 1,001-2,000 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนค่าเช่าที่ดินเฉลี่ย 1,416.67 บาท

9) ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 75.0 มีค่าใช้จ่ายอื่นๆต่อไร่ 301-600 บาท และร้อยละ 25.0 มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ ต่อไร่ 100-300 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนในค่าใช้จ่ายอื่นๆ เฉลี่ยต่อไร่ 450 บาท

10) ต้นทุนในการผลิตสับปะรดต่อไร่ ในปี 2559 จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 35.2 มีต้นทุนการผลิตสับปะรดต่อไร่ 1,001 บาทขึ้นไป รองลงมาร้อยละ 33.0 มีต้นทุนการผลิตสับปะรดต่อไร่ 1,000-5,000 บาท และร้อยละ 31.8 มีต้นทุนการผลิตสับปะรดต่อไร่ 5,001-10,000 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนในการผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ 8,128.75 บาท

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 46.8 มีต้นทุนการผลิตสับปะรดต่อไร่ 1,000-5,000 บาท รองลงมาร้อยละ 35.1 มีต้นทุนการผลิตสับปะรดต่อไร่ 5,001-10,000 บาท และร้อยละ 18.1 มีต้นทุนการผลิตสับปะรดต่อไร่ 10,001 บาทขึ้นไป โดยเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ 6,293.88 บาท

เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีต้นทุนการผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่มากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

1.2.7 ผลผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ (น้ำหนักผลสด) จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 46.4 มีผลผลิตสับปะรดต่อไร่ 3,001-4,000 กิโลกรัม รองลงมาร้อยละ 41.7 มีผลผลิตสับปะรดต่อไร่ 2,000-3,000 กิโลกรัม และร้อยละ 11.9 มีผลผลิตสับปะรดต่อไร่ 4,001 กิโลกรัมขึ้นไป โดยเกษตรกรมีผลผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ 3,625.00 กิโลกรัมต่อไร่

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 70.0 มีผลผลิตสับปะรดต่อไร่ 2,000-3,000 กิโลกรัม รองลงมาร้อยละ 26.3 มีผลผลิตสับปะรดต่อไร่ 3,001-4,000 กิโลกรัม และร้อยละ 3.7 มีผลผลิตสับปะรดต่อไร่ 4,001 กิโลกรัมขึ้นไป โดยเกษตรกรมีผลผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ 3,051.25 กิโลกรัม

เมื่อเปรียบเทียบผลผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีผลผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่มากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

1.2.8 แหล่งเงินทุนในการผลิตสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 51.1 ใช้ทุนของตนเองและกู้ยืม ร้อยละ 39.8 กู้ยืมทั้งหมด และร้อยละ 9.1 เป็นทุนของตนเองทั้งหมด โดยแหล่งเงินกู้ยืม ร้อยละ 77.3 จาก ธกส./สถาบันการเงิน รองลงมาร้อยละ 58.0 จากกองทุนต่างๆ ร้อยละ 9.1 จากกลุ่มเกษตรกร ร้อยละ 6.8 จากเงินกู้ในระบบ และร้อยละ 4.5 จากเกษตรกรการเกษตร

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 48.9 ใช้ทุนของตนเองและกู้ยืม ร้อยละ 29.8 กู้ยืมทั้งหมด และร้อยละ 21.3 เป็นทุนของตนเองทั้งหมด โดยแหล่งเงินกู้ยืม ร้อยละ 71.3 จาก ธกส./สถาบันการเงิน และร้อยละ 35.1 จากกองทุนต่าง ๆ

1.2.9 รายได้ภาคการเกษตรของครัวเรือน ปี 2559 จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 62.4 มีรายได้ภาคการเกษตร 10,000-50,000 บาท รองลงมาร้อยละ 32.9 มีรายได้ภาคการเกษตร 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 3.5 มีรายได้ภาคการเกษตร 100,001-200,000 บาท และร้อยละ 1.2 มีรายได้ภาคการเกษตร 200,001 บาทขึ้นไป โดยเกษตรกรมีรายได้ภาคการเกษตรของครัวเรือนเฉลี่ย 70,062.50 บาท

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 52.7 รายได้จากการเกษตร 10,000- 50,000 บาท รองลงมาร้อยละ 25.3 มีรายได้จากการเกษตร 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 13.2 มีรายได้จากการเกษตร 100,001-200,000 บาท และร้อยละ 8.8 มีรายได้จากการเกษตร 200,001 บาทขึ้นไป โดยเกษตรกรมีรายได้จากการเกษตรของครัวเรือนเฉลี่ย 81,973.63 บาท

เมื่อเปรียบเทียบรายได้จากการเกษตรของครัวเรือนในปี 2559 ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีรายได้จากการเกษตรของครัวเรือนเฉลี่ยน้อยกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

1) รายได้จากการปลูกพืชอื่น (ยกเว้นสับปะรด) จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 70.0 มีรายได้จากการผลิตพืชอื่น 5,000-50,000 บาท รองลงมาร้อยละ 20.0 มีรายได้จากการผลิตพืชอื่น 50,000-100,000 บาท และร้อยละ 10.0 มีรายได้จากการผลิตพืชอื่น 100,001 บาทขึ้นไป โดยเกษตรกรมีรายได้จากการผลิตพืชอื่น (ยกเว้นสับปะรด) เฉลี่ย 70,000 บาท

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 59.2 มีรายได้จากการผลิตพืชอื่น 5,000-50,000 บาท รองลงมาร้อยละ 28.6 มีรายได้จากการผลิตพืชอื่น 50,000-100,000 บาท และร้อยละ 12.2 มีรายได้จากการผลิตพืชอื่น 100,001 บาทขึ้นไป โดยเกษตรกรมีรายได้จากการผลิตพืชอื่น (ยกเว้นสับปะรด) เฉลี่ย 58,469.39 บาท

2) รายได้จากการผลิตด้านปศุสัตว์ จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 50.0 มีรายได้จากการผลิตปศุสัตว์ 500 บาท และร้อยละ 50.0 มีรายได้จากการผลิตปศุสัตว์ 5,000 บาท โดยเกษตรกรมีรายได้จากการผลิตด้านปศุสัตว์เฉลี่ย 2,750 บาท

3) รายได้จากการผลิตด้านประมง จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 57.1 มีรายได้จากการผลิตด้านประมง 8,000 บาท และร้อยละ 42.9 มีรายได้จากการผลิตด้านประมง 3,000 บาท โดยเกษตรกรมีรายได้จากการผลิตด้านประมงเฉลี่ย 5,857.14 บาท

4) รายได้จากการเกษตรอื่นๆ จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 50 มีรายได้จากการเกษตรอื่นๆ 150,000 บาท ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับมีรายได้จากการเกษตรอื่นๆ 200,000 บาท

1.2.10 รายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือน ปี 2559 จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 49.2 มีรายได้นอกภาค

การเกษตร 1,000-20,000 บาท รองลงมาร้อยละ 25.4 มีรายได้นอกภาคการเกษตร 20,001-40,000 บาท ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับเกษตรกรที่มีรายได้นอกภาคการเกษตร 40,001 บาทขึ้นไป โดยเกษตรกรมีรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 32,222.22 บาท

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 75.0 มีรายได้นอกภาคการเกษตร 1,000-20,000 บาท รองลงมาร้อยละ 17.3 มีรายได้นอกภาคการเกษตร 20,001-40,000 บาท และร้อยละ 7.7 มีรายได้นอกภาคการเกษตร 40,001 บาทขึ้นไป

เมื่อเปรียบเทียบรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนในปี 2559 ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีรายได้นอกภาคการเกษตรของครัวเรือนเฉลี่ยน้อยกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

1.2.11 รายได้ของครัวเรือนรวมทั้งหมด ปี 2559 จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 37.5 รายได้รวมทั้งหมดของครัวเรือน 10,000-50,000 บาท รองลงมาร้อยละ 25.0 รายได้รวมทั้งหมดของครัวเรือน 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 22.7 รายได้รวมทั้งหมดของครัวเรือน 100,001-150,000 บาท และร้อยละ 14.8 รายได้รวมทั้งหมดของครัวเรือน 150,001 บาทขึ้นไป โดยเกษตรกรมีรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนเฉลี่ย 113,357.95 บาท

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 50.0 มีรายได้ 50,000 บาท หรือน้อยกว่า ร้อยละ 24.5 มีรายได้ 50,001-100,000 บาท ร้อยละ 17.0 มีรายได้ 100,001-200,000 บาท และร้อยละ 8.5 มีรายได้ 200,001 บาทขึ้นไป โดยเกษตรกรมีรายได้ทั้งหมดเฉลี่ย 90,342.55 บาท

ตารางที่ 4.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับการ มาตรฐาน GAP		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป	
	(n = 88)		(n = 94)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การประกอบอาชีพของครัวเรือน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ทำนา	2	2.3	54	57.4
ทำสวน	13	14.8	13	22.3

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรอง มาตรฐาน GAP (n = 88)		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป (n = 94)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
ทำไร่	88	100.0	94	100.0		
เลี้ยงสัตว์	6	6.8	-	-		
ค้าขาย	10	11.4	4	4.3		
รับจ้าง	44	50	32	4.4		
รับเงินเดือนประจำ	7	8.0	3	3.2		
ประกอบธุรกิจ	3	3.4	-	-		
อื่นๆ(ข้าราชการบำนาญ)	2	2.3	2	2.1		
พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด					-2.796	.006*
1-20 ไร่	62	70.4	41	43.6		
21-40 ไร่	22	25.0	34	36.2		
41-60 ไร่	2	2.3	15	15.9		
61 ไร่ขึ้นไป	2	2.3	4	4.3		
	Mean=19.36	S.D.=16.84	Mean=26.68	S.D.=18.36		
	Min = 5	Max = 100	Min = 5	Max = 86		
พื้นที่การเกษตรของตนเอง						
1-20 ไร่	70	58.1	33	41.3		
21-40 ไร่	15	34.9	30	37.5		
41 ไร่ขึ้นไป	3	7.0	17	21.2		
	Mean=11.43	S.D.=18.50	Mean=25.01	S.D.=21.16		
	Min = 5	Max = 100	Min = 5	Max = 78		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรอง		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป		ค่าสถิติ	
	มาตรฐาน GAP				t	Sig
	(n = 88)		(n = 94)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)						
1-5 ไร่	13	22.0	10	50.0		
6 - 10 ไร่	20	34.0	8	40.0		
11-15 ไร่	13	22.0	2	10.0		
16 ไร่ ขึ้นไป	13	22.0	-	-		
	Mean=7.90	S.D.=18.50	Mean=1.59	S.D.=3.34		
	Min = 4	Max = 30	Min = 1	Max = 11		
พื้นที่ปลูกสับปะรดทั้งหมด ปี 2559					3.190	.002*
1-5 ไร่	21	23.9	41	43.6		
6 - 10 ไร่	27	30.6	38	40.4		
11- 15 ไร่	18	20.5	4	4.3		
16 ไร่ขึ้นไป	22	25.0	11	11.7		
	Mean=13.56	S.D.=9.69	Mean=9.41	S.D.=7.63		
	Min = 4	Max = 50	Min = 2	Max = 30		
พื้นที่ปลูกสับปะรด GAP ปี 2559						
1 - 5 ไร่	62	70.5				
6 - 10 ไร่	25	28.4				
11 ไร่ขึ้นไป	1	1.1				
	Mean=6.10	S.D.=2.407				
	Min = 4	Max = 20				

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรอง มาตรฐาน GAP		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป		ค่าสถิติ	
	(n = 88)		(n = 94)		t	Sig
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
แรงงานในครัวเรือน						
1 คน	17	19.8	12	13.2		
2 คน	41	47.6	45	47.9		
3 คน	17	19.8	30	31.9		
4 คน	6	7.0	4	4.3		
5 คน	5	5.8	-	-		
	Mean=2.31	S.D.=1.05	Mean=2.29	S.D.=0.75		
	Min = 1	Max = 5	Min = 1	Max = 4		
แรงงานจ้าง						
1 คน	5	11.1	6	15.4		
2 คน	34	86.7	19	48.7		
3 คนขึ้นไป	6	13.3	14	35.9		
	Mean=2.22	S.D.=1.00	Mean=2.44	S.D.=1.02		
	Min = 1	Max = 6	Min = 1	Max = 4		
ต้นทุนการผลิตสับปะรดต่อไร่ ในปี 2559						
ค่าเตรียมดิน					4.101	.000*
100 - 500 บาท	22	26.2	52	57.8		
501-1,000 บาท	36	42.8	32	35.5		
1,001 บาท ขึ้นไป	26	31.0	6	6.7		
	Mean=1246.43	S.D.=1391.75	Mean=612.78	S.D.=271.55		
	Min = 300	Max = 6,000	Min = 250	Max = 1,200		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรอง มาตรฐาน GAP (n = 88)		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป (n = 94)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
ค่าหน่วยพันธุ์						
100-2,000 บาท	18	25.4	10	15.9		
2,001-4,000 บาท	15	21.1	18	28.5		
4,001-6,000 บาท	27	38.0	24	38.1		
6,001 บาทขึ้นไป	11	15.5	11	17.5		
	Mean=4623.94	S.D.=2879.51	Mean=4810.32	S.D.=2553.15		
	Min = 300	Max = 12,000	Min =400	Max =12,000		
ค่าสารเคมี					3.564	.000*
100 - 500 บาท	16	19.3	48	52.2		
501-1,000 บาท	47	56.6	28	30.4		
1,001 บาท ขึ้นไป	20	24.1	16	17.4		
	Mean=951.81	S.D.=452.40	Mean=719.18	S.D.=410.99		
	Min = 300	Max = 2,000	Min = 200	Max =2,000		
ค่าปุ๋ย						
100 - 500 บาท	13	15.7	41	46.6		
501-1,000 บาท	39	47.0	26	29.5		
1,001 บาท ขึ้นไป	31	37.3	21	23.9		
	Mean=1027.11	S.D.=486.54	Mean=876.02	S.D.=584.42		
	Min = 250	Max = 2,000	Min = 230	Max =2,000		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงาน ที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป	
	(n = 88)		(n = 94)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค่าจ้างแรงงาน				
100 - 500 บาท	40	75.5	23	46.0
501-1,000 บาท	5	9.4	12	24.0
1,001 บาท ขึ้นไป	8	15.1	15	30.0
	Mean=669.81	S.D.=473.77	Mean=837.40	S.D.=579.38
	Min = 300	Max = 2,000	Min =120	Max =2,000
ค่าเก็บเกี่ยวสับปะรด				
100 - 500 บาท	32	47.8	20	66.7
501-1,000 บาท	24	35.8	2	6.6
1,001 บาท ขึ้นไป	11	16.4	8	13.3
	Mean=733.28	S.D.=621.01	Mean=820.00	S.D.=925.66
	Min = 100	Max = 3,000	Min = 100	Max =3,000
ค่าขนส่ง				
100 - 500 บาท	35	71.4	30	88.2
501-1,000 บาท	14	28.6	4	11.8
	Mean=425.51	S.D.=234.55	Mean=385.29	S.D.=255.70
	Min = 200	Max = 1,000	Min = 100	Max =1,000
ค่าเช่าที่ดิน				
100 -1,000 บาท	27	81.8	8	66.7
1,001-2,000 บาท	2	6.1	2	16.6
2,001 บาท ขึ้นไป	4	12.1	2	16.7
	Mean=936.36	S.D.=743.86	Mean=1416.67	S.D.=633.65
	Min = 100	Max = 2,500	Min = 1,000	Max = 2,500

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรอง มาตรฐาน GAP (n = 88)		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป (n = 94)		ค่าสถิติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	t	Sig
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ						
100-300 บาท	-	-	1	25.0		
301-600 บาท	-	-	3	75.0		
			Mean=450.00	S.D.=147.196		
			Min =250	Max =600		
ต้นทุนรวมในการผลิตสับปะรดต่อไร่					3.154	.002*
1,000-5,000 บาท	29	33.0	44	46.8		
5,001-10,000 บาท	28	31.8	33	35.1		
10,001 บาทขึ้นไป	31	35.2	17	18.1		
	Mean=8128.75	S.D.=4022.462	Mean=6293.88	S.D.=3805.18		
	Min = 1,100	Max = 18,200	Min = 1,120	Max =18,200		
ผลผลิตสับปะรดเฉลี่ย (กิโลกรัมต่อไร่)					4.135	.000*
2,000-3,000 กก.	35	41.7	56	70.0		
3,001-4,000 กก.	39	46.4	21	26.3		
4,001 กก. ขึ้นไป	10	11.9	3	3.7		
	Mean=3625.00	S.D.=1066.67	Mean=3051.25	S.D.=675.61		
	Min = 2,000	Max = 8,000	Min = 2,000	Max = 4,500		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรอง มาตรฐาน GAP		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป	
	(n = 88)		(n = 94)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งเงินทุนในการผลิตสับปะรด				
ทุนของตนเอง	8	9.1	20	21.3
ทุนของตนเองและ กู้ยืม	45	51.1	46	48.9
กู้ยืมทั้งหมด	35	39.8	38	29.8
แหล่งเงินกู้ยืม				
สถาบันการเงิน/ธกส.	68	77.3	67.0	71.3
สหกรณ์การเกษตร	4	4.5	-	-
กลุ่มเกษตรกร	8	9.1	-	-
กองทุนต่างๆ	51	58.0	33	35.1
อื่นๆ(เงินกู้ธนาคาร)	6	6.8	-	-
รายได้ภาคการเกษตรของครัวเรือน ปี 2559				
10,000-50,000 บาท	53	62.4	48	52.7
50,001-100,000 บาท	28	32.9	23	25.3
100,001-200,000 บาท	3	3.5	12	13.2
200,001 บาทขึ้นไป	1	1.2	8	8.8
Mean=70062.50 S.D.=62224.32		Mean=81973.63 S.D.=89678.61		
Min=10,000 Max =380,000		Min=10,000 Max =450,000		

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรอง มาตรฐาน GAP		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงาน ทั่วไป	
	(n = 88)		(n = 94)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้จากการผลิตพืช (ยกเว้นสับปะรด)				
5,000-50,000 บาท	7	70.0	29	59.2
50,000-100,000 บาท	2	20.0	14	28.6
100,001 บาทขึ้นไป	1	10.0	6	12.2
	Mean=70000.00	S.D.=87400.74	Mean=58469.39	S.D.=57998.87
	Min =5,000	Max =300,000	Min =5,000	Max =300,000
รายได้จากการผลิตด้านปศุสัตว์				
500 บาท	3	50.0	-	-
5,000 บาท	3	50.0	-	-
	Mean=2750.00	S.D.=2464.751		
	Min = 500	Max = 5,000		
รายได้จากการผลิตด้านประมง				
3,000 บาท	3	42.9	-	-
8,000 บาท	4	57.1	-	-
	Mean=5857.14	S.D.=2672.61		
	Min = 3,000	Max = 8,000		
รายได้อื่นๆ				
150,000 บาท	-	-	1	50.0
200,000 บาท	-	-	1	50.0
			Mean=175000.00	S.D.=35355.339
			Min =150,000	Max = 200,000

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป		ค่าสถิติ	
	GAP				t	Sig
	(n = 88)		(n = 94)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
รายได้นอกภาคการเกษตร ปี 2559					2.975	004*
1,000-20,000 บาท	31	49.2	39	75.0		
20,001-40,000บาท	16	25.4	9	17.3		
40,001 บาทขึ้นไป	16	25.4	4	7.7		
	Mean=32222.22	S.D.=25146.80	Mean=18126.92	S.D.=25463.70		
	Min =5,000	Max =100,000	Min =2,000	Max =450,000		
รายได้ของครัวเรือนทั้งหมด ปี 2559						
10,000-50,000 บาท	33	37.5	47	50.0		
50,001-100,000บาท	22	25.0	23	24.5		
100,001-150,000บาท	20	22.7	9	9.5		
150,001 บาทขึ้นไป	13	14.8	15	16.0		
	Mean=113357.95	S.D.=134263.10	Mean=90342.55	S.D.=92028.55		
	Min = 16,400	Max = 900,000	Min = 16,400	Max =450,000		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

1.3 การเปรียบเทียบผลกำไรจากการผลิตสับปะรดโรงงานระหว่างเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP และเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป พบว่าต้นทุนในการผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP สูงกว่าต้นทุนในการผลิตสับปะรดเฉลี่ยต่อไร่ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป แต่ผลผลิตสับปะรดเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP มีผลผลิตเฉลี่ยสูงกว่าผลผลิตสับปะรดเฉลี่ยของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ได้ผลกำไรในการขายผลผลิตสับปะรดสูงกว่า

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป รายละเอียดดังตารางที่ 4.3 แต่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.3 การเปรียบเทียบผลกำไรจากการผลิตสับปะรดโรงงานระหว่างเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP และเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั่วไป

ข้อมูล	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด
	โรงงานที่ได้รับรอง	โรงงานทั่วไป
	มาตรฐาน GAP (n = 88)	(n = 94)
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	3,625.00	3,051.25
ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย (บาท/ไร่)	8,128.75	6,300.27
ราคาขายผลผลิต ปี 2559 (บาท/กก.)	4.5	4.5
ผลกำไรในการผลิตสับปะรด (บาท/ไร่)	8,183.75	7,430.36

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตสับปะรดโรงงานของเกษตรกร

2.1 สภาพการปลูกสับปะรดโรงงาน ได้แก่ สภาพพื้นที่ปลูก ลักษณะดิน การเตรียมดิน พันธุ์ ส่วนขยายพันธุ์ที่ใช้ปลูก การคัดขนาดหน่อพันธุ์/จุกพันธุ์ก่อนปลูก การชุบ/ฉีดพ่นหน่อหรือจุกด้วยสารเคมีป้องกันโรคเน่าก่อนปลูก ลักษณะการปลูก และระบบการปลูก รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

2.1.1 สภาพพื้นที่ในการปลูกสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 70.5 สภาพพื้นที่ปลูกเป็นที่ราบเชิงเขา รองลงมาร้อยละ 31.8 เป็นที่ราบ และร้อยละ 2.3 เป็นที่ลุ่ม

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 89.4 เป็นที่ราบเชิงเขา และร้อยละ 12.8 เป็นที่ราบ

2.1.2 ลักษณะดินที่ใช้ในการปลูกสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 63.6 ลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย รองลงมา ร้อยละ 25.0 ลักษณะเป็นดินลูกรัง ร้อยละ 11.4 ลักษณะเป็นดินเหนียว และร้อยละ 9.1 ลักษณะเป็นดินทราย

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 69.1 ลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย รองลงมาร้อยละ 30.9 ลักษณะเป็นดินเหนียว ร้อยละ 6.4 ลักษณะเป็นดินลูกรัง และร้อยละ 4.3 ลักษณะเป็นดินทราย

2.1.3 การเตรียมดินในการปลูกสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 95.5 เตรียมดินโดยการไถแปร และร้อยละ 90.9 เตรียมดินโดยการไถตะ

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 89.4 เตรียมดินโดยการไถแปร ร้อยละ 77.7 เตรียมดินโดยการไถตะ และร้อยละ 2.1 เตรียมดินโดยการไถยกทรง

2.1.4 ชนิดพันธุ์สับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 97.7 ใช้พันธุ์ปัตตาเวีย และร้อยละ 2.3 ใช้พันธุ์ดำดำ

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 85.1 ใช้พันธุ์ปัตตาเวีย และร้อยละ 14.9 ใช้พันธุ์ดำดำ

2.1.5 ส่วนขยายพันธุ์ที่ใช้ปลูก จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 48.9 ใช้ทั้งจุกและหน่อในการขยายพันธุ์ รองลงมา ร้อยละ 46.6 ใช้หน่อในการขยายพันธุ์ และร้อยละ 4.5 ใช้จุกในการขยายพันธุ์

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 54.3 ใช้ทั้งจุกและหน่อในการขยายพันธุ์ รองลงมา ร้อยละ 39.4 ใช้หน่อในการขยายพันธุ์ และร้อยละ 6.4 ใช้จุกในการขยายพันธุ์

2.1.6 การคัดขนาดหน่อพันธุ์และจุกพันธุ์ก่อนปลูก จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 47.7 คัดขนาดเป็นบางครั้ง รองลงมา ร้อยละ 43.2 ไม่ได้คัดขนาด และร้อยละ 9.1 คัดขนาดทุกครั้ง

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 35.1 คัดขนาดทุกครั้ง รองลงมา ร้อยละ 33.0 คัดขนาดเป็นบางครั้ง และร้อยละ 31.9 ไม่ได้คัดขนาด

2.1.7 การชุบ/ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าก่อนปลูก จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 59.1 ใช้สารเคมีป้องกันโรคก่อนปลูก และร้อยละ 40.9 ไม่ใช้สารเคมีป้องกันโรคก่อนปลูก

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 63.8 ใช้สารเคมีป้องกันโรคก่อนปลูก และร้อยละ 36.2 ไม่ใช้สารเคมีป้องกันโรคก่อนปลูก

2.1.8 สารเคมีที่ใช้ในการป้องกันโรครากเน่าโคนเน่า จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 28.4 ใช้เมทาแลกซิลในการป้องกันโรค

รองลงมาร้อยละ 26.1 ใช้ธาตุโพแทสเซียมในการป้องกันโรค และร้อยละ 4.6 ใช้ธาตุสังกะสี, ไนโตรเจนในการป้องกันโรค

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 63.8 ใช้เมทาแลกซิลในการป้องกันโรค

2.1.10 ลักษณะการปลูกสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 73.9 ปลูกสับปะรดเป็นพืชเดี่ยว รองลงมาร้อยละ 14.8 ปลูกเป็นพืชแซม และร้อยละ 11.4 ปลูกสับปะรดเป็นทั้งพืชเดี่ยวและพืชแซม

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 87.2 ปลูกสับปะรดเป็นพืชเดี่ยว รองลงมาร้อยละ 8.5 ปลูกเป็นพืชแซม และร้อยละ 4.3 ปลูกสับปะรดเป็นทั้งพืชเดี่ยวและพืชแซม

2.1.11 ระบบการปลูกสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 83.4 ปลูกลักษณะแถวคู่ ร้อยละ 15.9 ปลูกลักษณะแถว 2 คู่ และร้อยละ 2.3 ปลูกลักษณะแถวเดี่ยว

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 91.5 ปลูกลักษณะแถวคู่ ร้อยละ 6.4 ปลูกลักษณะแถวเดี่ยว และร้อยละ 2.1 ปลูกลักษณะแถว 2 คู่

ตารางที่ 4.4 สภาพการปลูกสับปะรดโรงงานของเกษตรกร

สภาพการปลูกสับปะรด	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n = 88)		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป (n = 94)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สภาพพื้นที่ปลูก				
ที่ราบ	28	31.8	12	12.8
ที่ลุ่ม	2	2.3	-	-
ที่ราบเชิงเขา	62	70.5	84	89.4
ลักษณะดิน				
ดินเหนียว	10	11.4	29	30.9
ดินทราย	8	9.1	4	4.3
ดินร่วนปนทราย	56	63.6	65	69.1
ดินลูกรัง	22	25.0	6	6.4

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

สภาพการปลูกสับปะรด	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป	
	(n = 88)		(n = 94)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมดิน				
ไถดะ	80	90.9	73	77.7
ไถแปร	84	95.5	84	89.4
ไถยกร่อง	-	-	2	2.1
พันธุ์สับปะรด				
ปัตตาเวีย	86	97.7	80	85.1
ตาคำ	2	2.3	14	14.9
ส่วนขยายพันธุ์ที่ใช้ปลูก				
จุก	4	4.5	6	6.4
หน่อ	41	46.6	37	39.4
จุกและหน่อ	43	48.9	51	54.3
การคัดขนาดหน่อ/จุกพันธุ์สับปะรด				
ไม่ได้คัดขนาด	38	43.2	30	31.9
คัดขนาดเป็นบางครั้ง	42	47.7	31	33.0
คัดขนาดทุกครั้ง	8	9.1	33	35.1
การชุบ/ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันโรครากเน่าโคนเน่าก่อนปลูก				
ไม่ใช้	36	40.9	34	36.2
ใช้	52	59.1	60	63.8
สารเคมีที่ใช้				
อาลีเอท	23	44.2	-	-
เมทาแลกซิล	25	48.1	60	100.0
อื่นๆ (อามิทริน, ไคยูรอน)	4	7.7	-	-

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

สภาพการปลูกสับปะรด	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป	
	(n = 88)		(n = 94)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการปลูกสับปะรด				
ปลูกเป็นพืชเดี่ยว	65	73.9	82	87.2
ปลูกเป็นพืชแซม	13	14.7	8	8.5
ปลูกทั้งเป็นพืชเดี่ยวและพืชแซม	10	11.4	4	4.3
ระบบการปลูกสับปะรด				
แถวเดี่ยว	2	2.3	6	6.4
แถวคู่	72	81.8	86	91.5
แถว 2 คู่	13	14.8	2	2.1
อื่นๆ (4 แถว)	2	2.3	-	-

2.2 การดูแลรักษาสับปะรด ได้แก่ การใช้ปุ๋ย วิธีการใส่ปุ๋ย การให้น้ำ การกำจัดวัชพืช การบังคับดอกสับปะรด วิธีการป้องกันกำจัดโรค/แมลง และการป้องกันการตกค้างของไนเตรทในสับปะรด รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

2.2.1 การปุ๋ยใช้ในการปลูกสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 97.7 มีการใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตสับปะรด และร้อยละ 36.4 มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการผลิตสับปะรด ชนิดของปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้ในการผลิตสับปะรด ได้แก่ ร้อยละ 37.6 เป็นปุ๋ยหมัก และร้อยละ 31.2 เป็นปุ๋ยคอกซึ่งมีส่วนเท่ากับปุ๋ยมูลค่างควา โดยวิธีการใส่ปุ๋ยให้กับสับปะรด ร้อยละ 97.7 ใส่ปุ๋ยทางดิน และร้อยละ 83.7 ใส่ปุ๋ยโดยพ่นทางใบ

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 100.0 มีการใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตสับปะรด และร้อยละ 23.4 มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการผลิตสับปะรด ชนิดของปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้ในการผลิตสับปะรด ได้แก่ ร้อยละ 72.8 เป็นปุ๋ยคอก และร้อยละ 13.6 เป็นปุ๋ยจี้ไก่ ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับปุ๋ยมูลสุกร โดยวิธีการใส่ปุ๋ยให้กับสับปะรด ร้อยละ 93.6 ใส่ปุ๋ยทางดิน และร้อยละ 64.9 ใส่ปุ๋ยโดยพ่นทางใบ

2.2.2 การให้น้ำ จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 100.0 อาศัยน้ำฝนในการผลิตสับปะรด และร้อยละ 2.3 ให้น้ำโดยระบบสปริงเกอร์ในการผลิตสับปะรด

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 100.0 อาศัยน้ำฝนในการผลิตสับปะรด

2.2.3 การกำจัดวัชพืช จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 78.4 กำจัดวัชพืชโดยการตัดหรือถอนร่วมกับการใช้สารเคมี ร้อยละ 19.3 กำจัดวัชพืชโดยใช้สารเคมีอย่างเดียว และร้อยละ 2.3 กำจัดวัชพืชโดยวิธีตัดหรือถอน

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 54.3 กำจัดวัชพืชโดยใช้สารเคมีอย่างเดียว และร้อยละ 45.7 กำจัดวัชพืชโดยการตัดหรือถอนร่วมกับการใช้สารเคมี

2.2.4 การบังคับดอกสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 90.9 มีการบังคับดอกสับปะรด โดยร้อยละ 100.0 ใช้สารเคมีในการบังคับดอก สารเคมีที่ใช้ในการบังคับดอก ได้แก่ ร้อยละ 97.5 ใช้แคลเซียมคาร์ไบด์ ในการบังคับดอก และร้อยละ 2.5 ใช้ยูทียูรอน ในการบังคับดอก ช่วงเวลาในการใช้สารเคมีในการบังคับดอก คือ ร้อยละ 80.7 ใช้สารเคมีบังคับดอกในช่วงเช้า รองลงมาร้อยละ 35.5 ใช้สารเคมีบังคับดอกในช่วงเย็น ร้อยละ 20.5 ใช้สารเคมีบังคับดอกในช่วงกลางวัน และร้อยละ 2.3 ใช้สารเคมีบังคับดอกในช่วงกลางคืน

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 100.0 มีการบังคับดอกสับปะรด โดยร้อยละ 100.0 ใช้สารเคมีในการบังคับดอกสับปะรด สารเคมีที่ใช้คือ แคลเซียมคาร์ไบด์ ช่วงเวลาในการใช้สารเคมีบังคับดอก คือ ร้อยละ 70.9 ใช้สารเคมีบังคับดอกในช่วงเช้า รองลงมาร้อยละ 68.1 ใช้สารเคมีบังคับดอกในช่วงเย็น และร้อยละ 7.4 ใช้สารเคมีบังคับดอกในช่วงกลางวัน

2.2.5 วิธีการป้องกันกำจัดโรคแมลง จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 71.6 ไม่มีการใช้สารเคมี ร้อยละ 21.1 ใช้สารเคมี และร้อยละ 6.8 ใช้สารชีวภัณฑ์

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 80.6 ไม่มีการใช้สารเคมี ร้อยละ 10.6 ใช้สารเคมี และร้อยละ 8.5 ใช้สารชีวภัณฑ์

2.3.8 การป้องกันการตกค้างของไนเตรทในผลสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 69.3 ป้องกันโดยหลังที่มีการ

บังคับดอกไม้ใส่ปุ๋ย ร้อยละ 55.7 ไม่ทำลายจุลินทรีย์สับปะรด และร้อยละ 2.3 ป้องกันโดยปล่อยให้ผล
สับปะรดสุก

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 58.5 ไม่ทำลายจุลินทรีย์
สับปะรด ร้อยละ 57.7 ป้องกันโดยหลังที่มีการบังคับดอกไม้ใส่ปุ๋ย และร้อยละ 6.4 ป้องกันโดย
ปล่อยให้ผลสับปะรดสุก

ตารางที่ 4.5 สภาพการจัดการดูแลรักษาสับปะรดโรงงาน

สภาพการจัดการดูแลรักษา สับปะรด	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n = 88)		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป (n = 94)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การใช้ปุ๋ย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ใช้ปุ๋ยเคมี	86	97.7	94	100.0
ใช้ปุ๋ยอินทรีย์	32	36.4	22	23.4
ชนิดของปุ๋ยอินทรีย์ที่ใช้				
มูลค่างคว	10	31.2	-	-
ปุ๋ยคอก	10	31.2	16	72.8
ปุ๋ยหมัก	12	37.6	-	-
ปุ๋ยจี้ไก่	-	-	3	13.6
ปุ๋ยมูลสุกร	-	-	3	13.6
วิธีการใส่ปุ๋ย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ใส่ทางดิน	84	97.7	88	93.6
พ่นทางใบ	72	83.7	61	64.9
การให้น้ำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
อาศัยน้ำฝน	88	100.0	94	100.0
ระบบสปริงเกอร์	2	2.3	-	-
การกำจัดวัชพืช				
ตัดหรือถอนอย่างเดียว	2	2.3	-	-
ใช้สารเคมีอย่างเดียว	17	19.3	51	54.3
ใช้ทั้ง 2 วิธีร่วมกัน	69	78.4	43	45.7

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

สภาพการจัดการดูแลรักษา สับปะรด	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n = 88)		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป (n = 94)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การบังคับดอกสับปะรด				
ไม่มีการบังคับดอก	8	9.1	-	-
มีการบังคับดอก	80	90.9	94	100.0
วิธีการบังคับดอกสับปะรด				
ใช้สารเคมีในการบังคับดอก	80	100.0	94	100.0
สารเคมีที่ใช้ในการบังคับดอก				
แคลเซียมคาร์ไบด์	78	97.5	94	100.0
ยูทีพรอน	2	2.5	-	-
ช่วงเวลาในการบังคับดอก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
เช้า	71	80.7	66	70.2
กลางวัน	2	2.3	-	-
เย็น	31	35.5	64	68.1
กลางคืน	18	20.5	7	7.4
วิธีการป้องกันกำจัดโรค/แมลง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
ไม่มีการใช้สารเคมี	63	71.6	76	80.9
ใช้สารเคมี	19	21.6	10	10.6
ใช้สารชีวภัณฑ์	6	6.8	8	8.5
การป้องกันการตกค้างของไนเตรทในสับปะรด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
หลังการบังคับดอกไม่ใส่ปุ๋ย	61	69.3	57	57.7
ไม่ทำลายจุลสับปะรด	49	55.7	55	58.5
ปล่อยให้สับปะรดสุก	2	2.3	6	6.4

2.3 การเก็บเกี่ยวสับปะรด และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การขนส่งและการจำหน่าย

ได้แก่ หลักการในการเก็บเกี่ยวสับปะรด การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การขนส่งและการจำหน่าย
รายละเอียดดังตารางที่ 4.6

2.3.1 การปฏิบัติในการเก็บเกี่ยวสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูก สับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 83.0 นับอายุหลังการบังคับดอก ร้อยละ 54.5 คุผลเปลี่ยนสี ร้อยละ 26.1 ดิดหรือเคาะฟ้งเสียง ร้อยละ 19.3 คุที่ตายอย ร้อยละ 9.1 ส้งเกตที่ก้านผล และร้อยละ 6.8 สุ่มผ่าดูภายใน

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 80.9 คุผลเปลี่ยนสี ร้อย ละ 41.5 นับอายุหลังการบังคับดอก ร้อยละ 29.8 คุที่ตายอย ร้อยละ 10.6 ส้งเกตที่ก้านผล ร้อยละ 6.4 ดิดหรือเคาะฟ้งเสียง และร้อยละ 4.3 สุ่มผ่าดูภายใน

2.3.2 วิธีการจำหน่ายผลผลิตสับปะรด จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูก สับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 100.0 จำหน่ายผ่านแพงพ่อค้า ร้อยละ 6.8 ส้ง แม่ค้าในท้องถื่นจำหน่ายผลสด และร้อยละ 4.5 นำส่งโรงงานด้วยตนเอง ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับ จำหน่ายผลสดในท้องถื่น

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 97.9 จำหน่ายผ่านแพง พ่อค้า และร้อยละ 2.1 นำส่งโรงงานด้วยตนเอง ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับจำหน่ายผ่านกลุ่มเกษตรกร

2.3.3 การคัดทิ้งผลผลิตที่ไม่สมบูรณ์ จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูก สับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 98.9 มีการคัดผลทิ้งผลที่ไม่สมบูรณ์ และ ร้อยละ 1.1 ไม่มีการคัดผลทิ้ง

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 97.9 มีการคัดผลทิ้ง และ ร้อยละ 2.1 ไม่มีการคัดผลทิ้ง

ตารางที่ 4.6 การเก็บเกี่ยว การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การขนส่ง และการจำหน่ายสับปะรด

การเก็บเกี่ยวสับปะรด	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n = 88)		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป (n = 94)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การปฏิบัติในการเก็บเกี่ยวสับปะรด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
นับอายุหลังการบังคับดอก	73	83.0	39	41.5
คุผลเปลี่ยนสี	48	54.5	76	80.9
ดิดหรือเคาะฟ้งเสียง	23	26.1	6	6.4
สุ่มผ่าดูภายใน	6	6.8	4	4.3

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การเก็บเกี่ยวสับปะรด	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานทั่วไป	
	(n = 88)		(n = 94)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สังเกตการณ์ผล	8	9.1	10	10.6
คู่มือค่าย่อย	17	19.3	28	29.8
วิธีการจำหน่ายผลผลิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)				
นำส่งโรงงานด้วยตนเอง	4	4.5	2	2.1
จำหน่ายผ่านแผงพ่อค้า	88	100.0	92	97.9
จำหน่ายผ่านกลุ่มเกษตรกร	-	-	2	2.1
จำหน่ายผลสดเอง	4	4.5	-	-
ส่งแม่ค้าจำหน่ายผลสด	6	6.8	-	-
การคัดทิ้งผลที่ไม่สมบูรณ์				
มีการคัดทิ้ง	87	98.9	92	97.9
ไม่มีการคัดทิ้ง	1	1.1	2	2.1

ตอนที่ 3 ความรู้และการปฏิบัติของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตสับปะรดตามระบบการ จัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน

3.1 แหล่งรับความรู้ข่าวสารทางการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงาน

สำหรับแหล่งรับความรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกสับปะรดของเกษตรกรทั้ง 2 กลุ่ม จากการศึกษพบว่า แหล่งความรู้ที่เกษตรกรได้รับเกี่ยวกับการปลูกสับปะรด ได้แก่ แหล่งความรู้จากผู้นำท้องถิ่น แหล่งความรู้จากเพื่อนบ้านหรือเครือข่าย แหล่งความรู้จากหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร แหล่งความรู้จากโทรทัศน์ แหล่งความรู้จากอินเทอร์เน็ต และแหล่งความรู้จากวิทยุกระจายเสียง คือ เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.6 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกสับปะรดจากผู้นำท้องถิ่น (กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน) รองลงมาร้อยละ 58.0 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกสับปะรดจากเพื่อนบ้านหรือเครือข่าย ร้อยละ 52.3 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกสับปะรดจากหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 37.5

ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกสับปะรดจากโทรทัศน์ ร้อยละ 20.4 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกสับปะรดจากอินเทอร์เน็ต และร้อยละ 18.2 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกสับปะรดจากวิทยุกระจายเสียง

สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั่วไป จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 34.0 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกสับปะรดจากผู้นำท้องถิ่น (กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน) รองลงมาร้อยละ 30.9 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกสับปะรดจากโทรทัศน์ ร้อยละ 29.8 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกสับปะรดจากหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 28.7 ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกสับปะรดจากเพื่อนบ้าน หรือเครือญาติ และร้อยละ 25.5 ได้รับความรู้จากวิทยุกระจายเสียง

ตารางที่ 4.7 แหล่งความรู้ข่าวสารทางการเกษตรของเกษตรกร

แหล่งรับความรู้ข่าวสาร ของเกษตรกร	ระดับการได้รับความรู้ข่าวสาร					
	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP			เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงาน ทั่วไป		
	(n = 88)			(n = 94)		
	ประจำ/ บ่อยๆ (ร้อยละ)	นานๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ได้รับ (ร้อยละ)	ประจำ/ บ่อยๆ (ร้อยละ)	นานๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ได้รับ (ร้อยละ)
แหล่งรับความรู้ข่าวสาร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ผู้นำท้องถิ่น	63 (71.6)	21 (23.9)	4 (4.5)	32 (34.0)	43 (45.7)	19 (20.2)
เพื่อนบ้าน/เครือญาติ	51 (58.0)	37 (42.0)	-	27 (28.7)	63 (67.0)	4 (4.3)
หน่วยงานของรัฐ/ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	46 (52.3)	42 (47.7)	-	28 (29.8)	43 (45.7)	23 (24.5)
โทรทัศน์	33 (37.5)	36 (40.9)	19 (21.6)	29 (30.9)	57 (60.6)	8 (8.5)
วิทยุกระจายเสียง	16 (18.2)	34 (38.6)	38 (43.2)	24 (25.5)	38 (40.4)	32 (34.0)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

แหล่งรับความรู้ข่าวสาร ของเกษตรกร	ระดับการได้รับความรู้ข่าวสาร					
	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP			เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงาน ทั่วไป		
	(n = 88)			(n = 94)		
	ประจำ/ บ่อยๆ (ร้อยละ)	นานๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ได้รับ (ร้อยละ)	ประจำ/ บ่อยๆ (ร้อยละ)	นานๆ ครั้ง (ร้อยละ)	ไม่ได้รับ (ร้อยละ)
อินเทอร์เน็ต	18 (20.4)	10 (11.4)	60 (68.2)	-	29 (30.9)	65 (69.1)
หนังสือพิมพ์	4 (4.5)	4 (4.5)	80 (91.0)	-	21 (22.3)	73 (77.7)
สิ่งพิมพ์ต่างๆ	-	4 (4.5)	84 (95.5)	-	10 (10.6)	84 (89.4)
อื่นๆ	-	2 (2.3)	86 (97.7)	-	2 (2.1)	92 (97.9)

3.2 ความรู้พื้นฐานในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตาม

มาตรฐานโรงงาน สำหรับความรู้ของเกษตรกรในการผลิตสับปะรด ได้สัมภาษณ์ความรู้เกี่ยวกับ 11 ประเด็นหลัก ที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการผลิตสับปะรดของเกษตรกรตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน ในอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ตามเกณฑ์การประเมิน สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ และสถิติ Chi-square test ใช้เกณฑ์ประเมินความรู้ ไว้ดังนี้

ตอบถูก	ได้	1	คะแนน
ตอบผิด	ได้	0	คะแนน

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้พื้นฐานของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงานของ เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP และเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ดังนี้

3.2.1 ความรู้เกี่ยวกับแหล่งน้ำที่ใช้ปลูกสับปะรด พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 83.0 เลือกตอบ แหล่งน้ำที่ไม่ไหลผ่านชุมชนหรือเขตโรงงานอุตสาหกรรม และร้อยละ 17.0 เลือกตอบ แหล่งน้ำที่ไหลผ่านชุมชนหรือโรงงานต่างๆ ก็ดี เพราะมีความอุดมสมบูรณ์สูง

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 70.2 เลือกตอบ แหล่งน้ำที่ไม่ไหลผ่านชุมชนหรือเขตโรงงานอุตสาหกรรม และร้อยละ 29.8 เลือกตอบ แหล่งน้ำที่ไหลผ่านชุมชนหรือโรงงานต่างๆ ก็ดี เพราะมีความอุดมสมบูรณ์สูง

3.2.2 ความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ปลูกสับปะรด พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 100 เลือกตอบ พื้นที่ไม่เคยมีการระบาดของศัตรูพืช หรือไม่มีการใช้สารเคมีอย่างรุนแรงมาก่อน

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 80.9 เลือกตอบ พื้นที่ไม่เคยมีการระบาดของศัตรูพืช หรือไม่มีการใช้สารเคมีอย่างรุนแรงมาก่อน และร้อยละ 19.1 เลือกตอบ พื้นที่เคยทิ้งขยะหรือโรงเรือนเลี้ยงสุกรมาก่อน เพราะมีความอุดมสมบูรณ์สูง

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ถูกต้องเกี่ยวกับพื้นที่ปลูกสับปะรด พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 2 กลุ่ม มีจำนวนเกษตรกรที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีจำนวนผู้ที่มีความรู้เรื่องนี้มากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

3.2.3 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเลือกใช้สารเคมี พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 79.5 เลือกตอบ ชนิดที่ตรงกับศัตรูพืช และร้อยละ 20.5 เลือกตอบ ชนิดที่ครอบคลุมศัตรูพืชทุกชนิด

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 79.8 เลือกตอบ ชนิดที่ตรงกับศัตรูพืช และร้อยละ 20.2 เลือกตอบ ชนิดที่ครอบคลุมศัตรูพืชทุกชนิด

3.2.4 ความรู้เกี่ยวกับการเก็บรักษาและการขนย้ายผลผลิตในแปลง พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 100 เลือกตอบ การขนย้ายผลผลิตด้วยความระมัดระวัง พาหนะในการขนย้ายและสถานที่เก็บรักษาสะอาด ปราศจากการปนเปื้อนจากวัตถุแปลกปลอม

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 81.9 เลือกตอบ การขนย้ายผลผลิตด้วยความระมัดระวัง พาหนะในการขนย้ายและสถานที่เก็บรักษาสะอาด ปราศจากการปนเปื้อนจากวัตถุแปลกปลอม และร้อยละ 18.1 เลือกตอบ การขนย้ายผลผลิตอย่างไม่ระมัดระวัง พาหนะในการขนย้ายและสถานที่เก็บผลผลิตมีความเสี่ยงในการปนเปื้อนจากวัตถุแปลกปลอม

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนเกษตรกรที่มีความรู้อย่างถูกต้องเกี่ยวกับการเก็บรักษา และการขนย้ายผลผลิตในแปลง พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 2 กลุ่ม จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้เกี่ยวกับการเก็บรักษาและการขนย้ายผลผลิตในแปลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีจำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ด้านนี้มากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

3.2.5 ความรู้เกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 70.5 เลือกตอบ การบันทึกแหล่งที่มาของปัจจัยการผลิตทุกชนิด และการปฏิบัติทุกขั้นตอน และร้อยละ 29.5 เลือกตอบ บันทึกเฉพาะเรื่องที่คิดว่าไม่สามารถทำได้

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 68.1 เลือกตอบ การบันทึกแหล่งที่มาของปัจจัยการผลิตทุกชนิดและการปฏิบัติทุกขั้นตอน และร้อยละ 31.9 เลือกตอบ บันทึกเฉพาะเรื่องที่คิดว่าไม่สามารถทำได้

3.2.6 ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติให้ผลผลิตปราศจากศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 90.9 เลือกตอบ การสำรวจการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืชสม่ำเสมอ และป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ และร้อยละ 9.1 เลือกตอบ ใช้สารเคมีป้องกันไว้ก่อน

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 78.7 เลือกตอบ การสำรวจการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืชสม่ำเสมอ และป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ และร้อยละ 21.3 เลือกตอบ ใช้สารเคมีป้องกันไว้ก่อน

3.2.7 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตสับปะรดให้ได้ผลผลิตที่มีขนาดสม่ำเสมอ พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 80.7 เลือกตอบ คัดหน่อพันธุ์ที่มีความสม่ำเสมอ และใช้สารเคมีบังคับดอกเมื่อน้ำหนักต้นปลูกไม่น้อยกว่า 2.5 กิโลกรัม และร้อยละ 19.3 เลือกตอบ ใช้สารเคมีในการบังคับสับปะรดออกดอกในปริมาณสูง

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 73.4 เลือกตอบ คัดหน่อพันธุ์ที่มีความสม่ำเสมอ และใช้สารเคมีบังคับดอกเมื่อน้ำหนักต้นปลูกไม่น้อยกว่า 2.5 กิโลกรัม และร้อยละ 26.6 เลือกตอบ ใช้สารเคมีในการบังคับสับปะรดออกดอกในปริมาณสูง

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนเกษตรกรที่มีความรู้อย่างถูกต้องเกี่ยวกับการผลิตสับปะรดให้ได้ผลผลิตที่มีขนาดสม่ำเสมอ พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 2 กลุ่ม จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้เกี่ยวกับด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีจำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ด้านนี้มากกว่าเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

3.2.8 ความรู้เกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว พบว่า

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 84.1 เลือกตอบ เก็บเกี่ยวเมื่อผลมีอายุไม่น้อยกว่า 5 เดือนหลังการบังคับดอก และร้อยละ 15.9 เลือกตอบ เก็บเกี่ยวเมื่อผลมีอายุไม่น้อยกว่า 5 เดือนหลังการบังคับดอก

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 83.0 เลือกตอบ เก็บเกี่ยวเมื่อผลมีอายุไม่น้อยกว่า 5 เดือนหลังการบังคับดอก และร้อยละ 17.0 เลือกตอบ เก็บเกี่ยวเมื่อผลมีอายุไม่น้อยกว่า 5 เดือนหลังการบังคับดอก

3.2.9 ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพขั้นต่ำตามมาตรฐานโรงงานของสับปะรด พบว่า

เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 97.7 เลือกตอบ ผลมีความสด ไม่มีรอยช้ำ ไม่มีลักษณะของแตกผา ผลแกน สะอาด ไม่มีศัตรูพืชและสิ่งแปลกปลอม และร้อยละ 2.3 เลือกตอบ ผลมีความสด บริเวณจุดมีใบแห้ง มีรอยทำลายจากศัตรูพืช

ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 95.7 เลือกตอบ ผลมีความสด ไม่มีรอยช้ำ ไม่มีลักษณะของแตกผา ผลแกน สะอาด ไม่มีศัตรูพืชและสิ่งแปลกปลอม และร้อยละ 4.3 เลือกตอบ ผลมีความสด บริเวณจุดมีใบแห้ง มีรอยทำลายจากศัตรูพืช

3.2.10 ความรู้เกี่ยวกับการแบ่งชั้นคุณภาพสับปะรดโรงงาน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูก

สับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 78.4 เลือกตอบ 3 ชั้นคุณภาพ และร้อยละ 21.6 เลือกตอบ 5 ชั้นคุณภาพ ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 89.4 เลือกตอบ 3 ชั้นคุณภาพ และร้อยละ 10.6 เลือกตอบ 5 ชั้นคุณภาพ

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ถูกต้องเกี่ยวกับการแบ่งชั้นคุณภาพสับปะรดโรงงาน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 2 กลุ่ม จำนวนเกษตรกรที่มีความรู้เกี่ยวกับการแบ่งชั้นคุณภาพสับปะรดโรงงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP มีจำนวนเกษตรกรที่มีความรู้ด้านนี้ร้อยละ เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป

3.2.11 ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดเรื่องขนาดและน้ำหนักของสับปะรดโรงงาน

พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 80.7 เลือกตอบ มีการกำหนดขนาด และน้ำหนักของสับปะรด และร้อยละ 19.3 เลือกตอบ ไม่มีการกำหนดขนาด และน้ำหนักของสับปะรด ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 90.4 เลือกตอบ มีการกำหนดขนาด และน้ำหนักของสับปะรด และร้อยละ 9.6 เลือกตอบ ไม่มีการกำหนดขนาด และน้ำหนักของสับปะรด

ตารางที่ 4.8 ความรู้พื้นฐานในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน

ความรู้พื้นฐาน	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป		ค่าสถิติ	
	(n = 88)		(n = 94)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	χ^2	Sig
1. แหล่งน้ำที่ใช้ปลูกสับปะรด	73	83.0	66	70.2	13.701	.000*
2. พื้นที่ที่ใช้ในการปลูกสับปะรด	88	100.0	76	80.9		
3. วิธีการเลือกใช้สารเคมีในการ ผลิตสับปะรด	70	79.5	75	79.8		
4. การเก็บรักษาและการขนย้าย ผลผลิตสับปะรดในแปลง	88	100.0	77	81.9	13.555	.000*
5. การบันทึกข้อมูล	62	70.5	84	89.4	6.584	.023*
6. การปฏิบัติให้ได้ผลผลิตสับปะรด ปราศจากศัตรูพืช	80	90.9	74	78.7		
7. การผลิตสับปะรดให้ได้ผลผลิต ที่มีขนาดสม่ำเสมอ	71	80.7	69	73.4		

* จำนวนเกษตรกรของทั้ง 2 กลุ่ม ที่มีความรู้พื้นฐานในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพฯ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความรู้พื้นฐาน	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับ		เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป		ค่าสถิติ	
	รองมาตรฐาน GAP					
	(n = 88)		(n = 94)		χ²	Sig
จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
8. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติ หลังการเก็บเกี่ยว	74	84.1	78	83.0	4.070	.044*
9. คุณภาพขั้นต่ำตามมาตรฐานโรงงาน ของสับปะรด	86	97.7	90	95.7		
10. การแบ่งชั้นคุณภาพสับปะรดโรงงาน	69	78.4	84	89.4		
11. การกำหนดเรื่องขนาดและน้ำหนัก ของสับปะรดโรงงาน	71	80.7	85	90.4		

* จำนวนเกษตรกรของทั้ง 2 กลุ่ม ที่มีความรู้พื้นฐานในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพฯ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3.2 การปฏิบัติของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดโรงงานตามระบบการจัดการ

คุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน สำหรับการปฏิบัติของเกษตรกรในการผลิตสับปะรด ที่เกี่ยวข้องกับ 11 ประเด็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย 18 ประเด็นย่อย ตามคำแนะนำในการปฏิบัติตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงานในการผลิตสับปะรด ที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับการผลิตสับปะรดของของเกษตรกรตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน ในอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ตามเกณฑ์การปฏิบัติ ในการปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และไม่ปฏิบัติ มีผลดังตารางที่ 4.9

จากตารางที่ 4.9 การปฏิบัติของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดโรงงานตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน ดังนี้

3.2.1 แหล่งน้ำ พบว่า ที่ใช้ในการผลิตสับปะรดจากแหล่งน้ำที่ไม่มีสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อน โดยเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 87.5 ปฏิบัติ ร้อยละ 12.5 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 77.6 ปฏิบัติ ร้อยละ 22.4 ไม่ปฏิบัติ

3.2.2 พื้นที่ปลูก พบว่า พื้นที่ปลูกสับปะรดไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 92 ปฏิบัติ ร้อยละ 8 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 76.6 ปฏิบัติ ร้อยละ 23.4 ไม่ปฏิบัติ

3.2.3 การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร พบว่า

1) การควบคุมโรค แมลง และศัตรูพืชในการผลิตสับปะรด พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 87.5 ปฏิบัติ ร้อยละ 12.5 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 43.6 ปฏิบัติ ร้อยละ 56.4 ไม่ปฏิบัติ

2) การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามคำแนะนำหรืออ้างอิงจากกรมวิชาการเกษตร พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 93.2 ปฏิบัติ ร้อยละ 6.8 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 83.0 ปฏิบัติ ร้อยละ 17.0 ไม่ปฏิบัติ

3) ขณะปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตร มีการสวมเสื้อผ้าปิดชิด และมีอุปกรณ์ป้องกันสารเคมีที่ พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 93.3 ปฏิบัติ ร้อยละ 6.7 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 89.4 ปฏิบัติ ร้อยละ 10.6 ไม่ปฏิบัติ

3.2.4 การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

- 1) การเลือกหน่อพันธุ์สับปะรดที่มีคุณภาพตรงตามพันธุ์และมาจากแหล่งพันธุ์ที่เชื่อถือได้ พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 62.5 ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 37.5 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 93.6 ปฏิบัติ ร้อยละ 6.4 ไม่ปฏิบัติ
- 2) ตรวจสอบคุณสมบัติของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ เช่น ปุ๋ยเคมี สารเคมี เป็นต้น พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 97.7 ปฏิบัติ ร้อยละ 2.3 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 97.9 ปฏิบัติ ร้อยละ 2.1 ไม่ปฏิบัติ
- 3) การจัดการเพื่อให้ต้นสับปะรดออกดอกตามกำหนดเวลาที่ใกล้เคียงกัน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 97.7 ปฏิบัติ ร้อยละ 2.3 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 93.6 ปฏิบัติ ร้อยละ 6.4 ไม่ปฏิบัติ
- 4) การไม่ทำลายจุลินทรีย์สับปะรดเพื่อป้องกันการตกค้างของไนเตรทในผลสับปะรด เกินมาตรฐานที่กำหนด พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 89.8 ปฏิบัติ ร้อยละ 10.2 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 83.0 ปฏิบัติ ร้อยละ 17.0 ไม่ปฏิบัติ
- 5) การสำรวจการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืชในแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 92.0 ปฏิบัติ ร้อยละ 8.0 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 91.5 ปฏิบัติ ร้อยละ 8.5 ไม่ปฏิบัติ

3.2.5 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- 1) การเก็บเกี่ยวผลสับปะรดที่มีความเหมาะสม พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ทุกคนปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ทุกคนปฏิบัติ
- 2) การเก็บเกี่ยวสับปะรดอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน และไม่ให้อายุผลสับปะรดที่เก็บเกี่ยวแล้วสัมผัสกับพื้นดิน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 97.7 ปฏิบัติ ร้อยละ 2.3 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไปทุกคนปฏิบัติ

3) การคัดแยกสับปะรดที่ไม่ได้คุณภาพออกจากสับปะรดที่มีคุณภาพ พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 97.7 ปฏิบัติ ร้อยละ 2.3 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 93.6 ปฏิบัติ ร้อยละ 6.4 ไม่ปฏิบัติ

3.2.6 สุขลักษณะและความสะอาด พบว่า

1) การจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลผลิตหรือเก็บรักษาผลผลิต พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 97.7 ปฏิบัติ ร้อยละ 2.3 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 95.7 ปฏิบัติ ร้อยละ 4.3 ไม่ปฏิบัติ

2) การมีความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะส่วนบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่าง ถูกสุขลักษณะ พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 95.5 ปฏิบัติ ร้อยละ 4.5 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 70.2 ปฏิบัติ ร้อยละ 29.8 ไม่ปฏิบัติ

3) การมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 93.2 ปฏิบัติ ร้อยละ 6.8 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 61.7 ปฏิบัติ ร้อยละ 38.3 ไม่ปฏิบัติ

3.2.7 การบันทึกข้อมูล

1) การบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานในขั้นตอนการผลิตทุกอย่างสม่ำเสมอ สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 88.6 ปฏิบัติ ร้อยละ 11.4 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 61.7 ปฏิบัติ ร้อยละ 38.3 ไม่ปฏิบัติ

2) การเก็บรักษาการบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและเอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้อย่างน้อย 2 ปี พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ 77.3 ปฏิบัติ ร้อยละ 22.7 ไม่ปฏิบัติ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ร้อยละ 52.1 ปฏิบัติ ร้อยละ 47.9 ไม่ปฏิบัติ

ตารางที่ 4.9 การปฏิบัติของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดโรงงานตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน

ประเด็นการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติของเกษตรกรต่อการผลิตสับปะรด					
	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n =88)			เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป (n=94)		
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)
แหล่งน้ำ						
1) น้ำที่ใช้ในการผลิตสับปะรดจากแหล่งน้ำที่ไม่มี สภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิดการปนเปื้อน	56 (63.6)	21 (23.9)	11 (12.5)	38 (40.4)	35 (37.2)	21 (22.4)
พื้นที่ปลูก						
1) พื้นที่ปลูกสับปะรดไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมซึ่งก่อให้เกิด การปนเปื้อนวัตถุหรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต	48 (54.5)	33 (37.5)	7 (8.0)	43 (45.7)	29 (30.9)	22 (23.4)
การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร						
1) การควบคุมโรค แมลง และศัตรูพืชในการผลิตสับปะรด	60 (68.2)	17 (19.3)	11 (12.5)	30 (31.9)	53 (56.4)	11 (11.7)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็นการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติของเกษตรกรต่อการผลิตสับปะรด					
	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n =88)			เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป (n=94)		
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)
2) การใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตรตามคำแนะนำ หรืออ้างอิงจากกรมวิชาการเกษตร	48 (54.5)	34 (38.6)	6 (6.8)	32 (34.0)	46 (48.9)	16 (17.0)
3) ขณะปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุอันตรายทางการเกษตร	49 (55.7)	33 (37.5)	6 (6.7)	66 (70.2)	18 (19.1)	10 (10.6)
การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว						
1) การเลือกหน่อพันธุ์สับปะรดที่มีคุณภาพตรงตามพันธุ์ และมาจากแหล่งพันธุ์ที่เชื่อถือได้	55 (62.5)	33 (37.5)	-	61 (64.9)	27 (28.7)	6 (6.4)
2) การตรวจสอบคุณสมบัติของปัจจัยการผลิตที่สำคัญ เช่น ปุ๋ยเคมี สารเคมี เป็นต้น	72 (81.8)	14 (15.9)	2 (2.3)	58 (61.7)	34 (36.2)	2 (2.1)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็นการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติของเกษตรกรต่อการผลิตสับปะรด					
	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n =88)			เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป (n=94)		
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)
3) การจัดการเพื่อให้ต้นสับปะรดออกดอกตาม กำหนดเวลาที่ใกล้เคียงกัน	69 (78.4)	17 (19.3)	2 (2.3)	63 (67.0)	25 (26.6)	6 (6.4)
4) การไม่ทำลายจุลินทรีย์สับปะรดเพื่อป้องกันการตกค้าง ของไนเตรทในผลสับปะรด เกินมาตรฐานที่กำหนด	43 (48.9)	36 (40.9)	9 (10.2)	43 (45.7)	35 (37.2)	16 (17.0)
5) การสำรวจการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืช ในแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ	63 (71.6)	18 (20.5)	7 (8.0)	56 (59.6)	30 (31.9)	8 (8.5)
การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว						
1) การเก็บเกี่ยวผลสับปะรดที่มีความเหมาะสม	84 (95.5)	4 (4.5)	-	81 (86.2)	13 (13.8)	-

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็นการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติของเกษตรกรต่อการผลิตสับปะรด					
	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n=88)			เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป (n=94)		
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)
2) การเก็บเกี่ยวสับปะรดอย่างถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อน และไม่ให้อากาศสัมผัสสับปะรดที่เก็บเกี่ยวแล้วสัมผัสกับพื้นดิน	58 (65.9)	28 (31.8)	2 (2.3)	64 (68.1)	30 (31.9)	-
3) การคัดแยกสับปะรดที่ไม่ได้คุณภาพออกจากสับปะรดที่มีคุณภาพ	63 (71.6)	23 (26.1)	2 (2.3)	68 (72.3)	20 (21.3)	6 (6.4)
สุขลักษณะและความสะอาด						
1) การจัดการด้านสุขลักษณะของสถานที่และวิธีการขนย้าย พักผลผลิตหรือเก็บรักษาผลผลิต	62 (70.5)	24 (27.3)	2 (2.3)	53 (56.4)	37 (39.4)	4 (4.3)

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ประเด็นการปฏิบัติ	ระดับการปฏิบัติของเกษตรกรต่อการผลิตสับปะรด					
	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n =88)			เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป (n=94)		
	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)	ประจำ (ร้อยละ)	บางครั้ง (ร้อยละ)	(ร้อยละ)
2) การมีความรู้ความเข้าใจ หรือได้รับการฝึกอบรมสุขลักษณะ ส่วนบุคคล เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกสุขลักษณะ	47 (53.4)	37 (42.0)	4 (4.5)	11 (11.7)	55 (58.5)	28 (29.8)
3) การมีความรู้หรือได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	55 (62.5)	27 (30.7)	6 (6.8)	16 (17.0)	42 (44.7)	36 (38.3)
การบันทึกข้อมูล						
1) การบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานในขั้นตอนการผลิต ทุกอย่างสม่ำเสมอ สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้	39 (44.3)	39 (44.3)	10 (11.4)	10 (10.6)	48 (51.1)	36 (38.3)
2) การเก็บรักษาการบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานและ เอกสารสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้อย่างน้อย 2 ปี	33 (37.5)	35 (39.8)	20 (22.7)	4 (4.3)	45 (47.9)	45 (47.9)

ตอนที่ 4 ปัญหาของการผลิตสับปะรดและความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและมาตรฐานโรงงาน

4.1 ปัญหาของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน

ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน ของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP เปรียบเทียบกับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป ตามระดับของปัญหา ได้แก่ ระดับปัญหามาก ระดับปัญหปานกลาง และระดับปัญหาน้อย และนำมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย รายละเอียดตามตารางที่ 4.10

เกณฑ์การประเมินระดับปัญหาและข้อเสนอแนะ กำหนดไว้ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.67 หมายถึง ระดับปัญหาน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.68-2.35 หมายถึง ระดับปัญหปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.36-3.00 หมายถึง ระดับปัญหามาก

ผลการวิเคราะห์ปัญหาของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน มีดังนี้

4.1.1 แหล่งน้ำ เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP มีระดับปัญหามาก ร้อยละ 73.1 มีปัญหาด้านต้นทุนในการสร้างแหล่งน้ำมีราคาแพง และมีระดับปัญหปานกลาง คือ ร้อยละ 43.7 มีปัญหาน้ำไม่เพียงพอและไม่สามารถควบคุมได้ รองลงมาร้อยละ 42.7 มีปัญหาไม่สามารถเลือกแหล่งน้ำได้ (ค่าเฉลี่ย 2.56, 2.28 และ 2.22) ตามลำดับ

สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป มีระดับปัญหปานกลาง ได้แก่ ร้อยละ 61.1 มีปัญหาน้ำไม่เพียงพอและไม่สามารถควบคุมได้ รองลงมาร้อยละ 49.3 มีปัญหาไม่สามารถเลือกแหล่งน้ำได้ และร้อยละ 45.0 มีปัญหาด้านต้นทุนในการสร้างแหล่งน้ำมีราคาแพง (ค่าเฉลี่ย 2.08, 2.02 และ 1.98) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาเกี่ยวกับแหล่งน้ำ พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 2 กลุ่ม ระดับปัญหาเกี่ยวกับแหล่งน้ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในด้านน้ำไม่เพียงพอและไม่สามารถควบคุมได้ และต้นทุนในการสร้างแหล่งน้ำมีราคาแพง

4.1.2 พื้นที่ปลูก เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP มีระดับปัญหปานกลาง คือ ร้อยละ 46.5 มีปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ รองลงมาร้อยละ 39.8 มี

ปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดิน และร้อยละ 36.0 มีปัญหาสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกสับปะรด (ค่าเฉลี่ย 2.00, 1.94 และ 1.96) ตามลำดับ

สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป มีระดับปัญหปานกลาง คือ ร้อยละ 86.2 มีปัญหาสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกสับปะรด รองลงมาร้อยละ 69.9 มีปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และร้อยละ 47.5 มีปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดิน (ค่าเฉลี่ย 1.86, 2.21 และ 1.77) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ปลูก พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 2 กลุ่ม ระดับปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ปลูกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในด้านดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกสับปะรด

4.1.3 การใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP มีระดับปัญหปานกลาง คือ ร้อยละ 52.8 มีปัญหาไม่มีสถานที่เก็บสารเคมี รองลงมาร้อยละ 50.7 มีปัญหาขาดความรู้เรื่องการใช้สารเคมี และร้อยละ 48.2 มีปัญหาการจัดการด้านสารเคมีไม่ทั่วถึง (ค่าเฉลี่ย 1.86, 2.04 และ 1.84) ตามลำดับ

สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป มีระดับปัญหปานกลาง คือ ร้อยละ 60.0 มีปัญหาการจัดการด้านสารเคมีไม่ทั่วถึง รองลงมาร้อยละ 50.69 มีปัญหาไม่มีสถานที่เก็บสารเคมี และร้อยละ 41.0 มีปัญหาขาดความรู้เรื่องการใช้สารเคมี (1.92, 2.01 และ 1.75) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาเกี่ยวกับการใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 2 กลุ่ม ระดับปัญหาเกี่ยวกับการใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในด้านขาดความรู้เรื่องการใช้สารเคมี

4.1.4 พันธุ์ เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP มีระดับปัญหามาก ร้อยละ 57.3 มีปัญหาหน่อพันธุ์มีราคาแพง และมีระดับปัญหปานกลาง ร้อยละ 45.3 มีปัญหาขาดแคลนแหล่งหน่อพันธุ์ดี และร้อยละ 38.1 มีปัญหาขาดความรู้การเก็บหน่อพันธุ์ไว้ใช้เอง (ค่าเฉลี่ย 2.42, 1.89 และ 1.89) ตามลำดับ

สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป มีระดับปัญหามาก คือ ร้อยละ 62.1 มีปัญหาหน่อพันธุ์มีราคาแพง และร้อยละ 60.0 มีปัญหาขาดแคลนแหล่งหน่อพันธุ์ดี และระดับปัญหปานกลาง คือ ร้อยละ 60.2 มีปัญหาขาดความรู้เรื่องการเก็บหน่อพันธุ์ไว้ใช้เอง (เฉลี่ย 2.51, 2.51 และ 2.15) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาเกี่ยวกับพันธุ์ (หน่อ) พบว่า เกษตรกรผู้ปลูก สับปะรดทั้ง 2 กลุ่ม ระดับปัญหาเกี่ยวกับพันธุ์ (หน่อ) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในด้านขาดแคลนแหล่งหน่อพันธุ์ดี และขาดความรู้เรื่องการเก็บหน่อพันธุ์ไว้ใช้เอง

4.1.5 การเก็บรักษาและการขนย้ายผลผลิตในแปลง เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP มีระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 52.8 มีปัญหาไม่มีสถานที่เก็บ รักษาผลผลิต และร้อยละ 38.8 มีปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเก็บรักษา และการขนย้าย ผลผลิตในแปลง (เฉลี่ย 2.20 และ 1.98) ตามลำดับ

สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป มีระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 56.2 มีปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเก็บรักษา และการขนย้ายผลผลิตในแปลง และร้อยละ 50.6 มีปัญหาไม่มีสถานที่เก็บรักษาผลผลิต (เฉลี่ย 2.27 และ 2.24) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรักษาและการขนย้ายผลผลิตใน แปลง พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 2 กลุ่ม ระดับปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรักษาและการขนย้าย ผลผลิตในแปลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในด้านขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การเก็บรักษา และการขนย้ายผลผลิตในแปลง

4.1.6 การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรด โรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP มีระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 62.7 มีปัญหาขาดแคลน แรงงานในการปฏิบัติตามเกษตรดีที่เหมาะสมหลังการเก็บเกี่ยว รองลงมาร้อยละ 43.1 มีปัญหาขาด อุปกรณ์การบรรจุผลผลิต และร้อยละ 38.5 มีปัญหาขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง (เฉลี่ย 2.16, 1.86 และ 1.80) ตามลำดับ

สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป มีระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 84.0 มีปัญหาขาดอุปกรณ์การบรรจุผลผลิต รองลงมาร้อยละ 70.2 มีปัญหาขาดความรู้ เกี่ยวกับวิธีการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง และร้อยละ 61.5 มีปัญหาขาดแคลนแรงงานในการปฏิบัติตาม เกษตรดีที่เหมาะสมหลังการเก็บเกี่ยว (เฉลี่ย 1.89, 1.75 และ 1.95) ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการ เก็บเกี่ยว พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 2 กลุ่ม ระดับปัญหาเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวและการ ปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในด้านขาดอุปกรณ์ในการ บรรจุผลผลิต และขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง

4.1.7 โรคและแมลงศัตรูสับปะรด เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรอง มาตรฐาน GAP มีระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 49.2 มีปัญหาขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัด

ศัตรูพืชที่เหมาะสม รองลงมาร้อยละ 42.1 มีปัญหาสารเคมีที่เหมาะสมในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น และร้อยละ 31.4 มีปัญหาสารอินทรีย์ในการกำจัดโรคและแมลงไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น (เฉลี่ย 1.84, 1.84 และ 2.01) ตามลำดับ

สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป มีระดับปัญหาลานกลาง ร้อยละ 52.2 1 มีปัญหาสารเคมีที่เหมาะสมในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น รองลงมาร้อยละ 47.5 ขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสม และร้อยละ 47.1 มีปัญหาสารอินทรีย์ในการกำจัดโรคและแมลงไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น (เฉลี่ย 1.84, 1.70 และ 1.97) ตามลำดับ

4.1.8 การบันทึกข้อมูล เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP มีระดับปัญหาลานกลาง ร้อยละ 51.0 มีปัญหาไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล รองลงมาร้อยละ 50.0 มีปัญหาเขียนหนังสือไม่คล่อง หรือเขียนหนังสือไม่เป็น และร้อยละ 44.4 มีปัญหาไม่มีเวลาบันทึกข้อมูล (เฉลี่ย 1.96, 2.04 และ 1.94) ตามลำดับ

สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป มีระดับปัญหาลานกลาง ร้อยละ 50 ปัญหาไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล ร้อยละ 31.6 มีปัญหาไม่มีเวลาบันทึกข้อมูล และร้อยละ 29.8 มีปัญหาเขียนหนังสือไม่คล่อง หรือเขียนหนังสือไม่เป็น

เมื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 2 กลุ่ม ระดับปัญหาเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในด้านเขียนหนังสือไม่คล่อง หรือเขียนหนังสือไม่เป็น

4.1.9 ปัญหาด้านอื่นๆ เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP มีระดับปัญหาหนักได้แก่ ปัญหาผลผลิตมีราคาถูกลง และโรงงานรับซื้อผลผลิตมีจำกัด ส่วนเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป มีระดับปัญหาหนัก คือ ปัญหาผลผลิตมีราคาถูกลง

กล่าวโดยสรุปคือ เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP มีปัญหาในระดับมาก 4 ประเด็น เรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผลผลิตมีราคาถูกลง รองลงมาคือ โรงงานรับซื้อผลผลิตมีจำกัด ต้นทุนสร้างแหล่งน้ำมีราคาแพง และหน่อพันธุ์มีราคาแพง และมีปัญหาระดับปานกลาง 21 ประเด็น เรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ น้ำไม่เพียงพอและไม่สามารถควบคุมได้ รองลงมาคือ ไม่สามารถเลือกแหล่งน้ำได้ ไม่มีสถานที่เก็บรักษาผลผลิต ขาดแคลนแรงงานในการปฏิบัติตามเกษตรที่ดีที่เหมาะสมหลังการเก็บเกี่ยว เขียนหนังสือไม่คล่อง หรือเขียนไม่เป็น ขาดความรู้เรื่องการใช้สารเคมี สารอินทรีย์ในการกำจัดโรคและแมลงไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเก็บ

รักษาและการขนย้ายผลผลิตในแปลง สภาพพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกสับปะรด เกษตรกรไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดิน เกษตรกรไม่มีเวลาบันทึกข้อมูล ขาดแหล่งหน่อพันธุ์ดี เกษตรกรขาดความรู้เรื่องการเก็บหน่อพันธุ์ไว้ใช้เอง ไม่มีสถานที่เก็บสารเคมี ขาดอุปกรณ์ในการบรรจุผลผลิต การจัดการด้านสารเคมีไม่ทั่วถึง สารเคมีที่เหมาะสมในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น เกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสม และเกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง

สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป มีปัญหาในระดับมาก 3 ประเด็น เรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผลผลิตมีราคาถูกลงมากคือ หน่อพันธุ์มีราคาแพง และขาดแหล่งหน่อพันธุ์ดี และมีปัญหาระดับปานกลาง 21 ประเด็น เรียงตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เกษตรกรเขียนหนังสือไม่คล่องหรือเขียนไม่เป็น รองลงมาคือ เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเก็บรักษาและการขนย้ายผลผลิตในแปลง เกษตรกรไม่มีสถานที่เก็บรักษาผลผลิต ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ เกษตรกรขาดความรู้เรื่องการเก็บหน่อพันธุ์ไว้ใช้เอง เกษตรกรไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล น้ำไม่เพียงพอและไม่สามารถควบคุมได้ ไม่สามารถเลือกแหล่งน้ำได้ ไม่มีสถานที่เก็บสารเคมี ต้นทุนการสร้างแหล่งน้ำมีราคาแพง สารอินทรีย์ในการกำจัดโรคและแมลงไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น ขาดแรงงานในการปฏิบัติตามเกษตรดีที่เหมาะสมหลังการเก็บเกี่ยว การจัดการด้านสารเคมีไม่ทั่วถึง ขาดอุปกรณ์บรรจุผลผลิต สภาพพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกสับปะรด สารเคมีที่เหมาะสมในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น เกษตรกรไม่มีเวลาบันทึกข้อมูล เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดิน เกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง และเกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสม

เมื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาเกี่ยวกับการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในบางประเด็น ได้แก่ ปัญหาน้ำไม่เพียงพอและไม่สามารถควบคุมได้ ปัญหาต้นทุนการสร้างแหล่งน้ำมีราคาแพง ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ปัญหาสภาพพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกสับปะรด ปัญหาเกษตรกรขาดความรู้เรื่องการใส่สารเคมี ปัญหาขาดแคลนแหล่งหน่อพันธุ์ดี ปัญหาเกษตรกรขาดความรู้เรื่องการเก็บหน่อพันธุ์ไว้ใช้เอง ปัญหาเกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเก็บรักษาและการขนย้ายผลผลิตในแปลง ปัญหาขาดอุปกรณ์การบรรจุผลผลิต ปัญหาเกษตรกรขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้อง และปัญหาเกษตรกรเขียนหนังสือไม่คล่อง หรือเขียนไม่เป็น

ตารางที่ 4.10 ปัญหาของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา										ค่าสถิติ	
	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรอง					เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป						
	มาตรฐาน GAP (n=88)					(n=94)						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	$\bar{X}$	ความ	มาก	ปานกลาง	น้อย	$\bar{X}$	ความ		
จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)	หมาย	จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)	หมาย	t	Sig	
(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)					
แหล่งน้ำ												
1) ไม่สามารถเลือกแหล่งน้ำได้	32	28	15	2.22	ปาน	20	37	18	2.02	ปาน		
	(42.7)	(37.3)	(20.0)	(.76)	กลาง	(26.7)	(49.3)	(24.0)	(.72)	กลาง		
2) น้ำไม่เพียงพอและไม่สามารถควบคุมได้	31	29	11	2.28	ปาน	17	44	11	2.08	ปาน	1.959	.028*
	(43.7)	(40.8)	(15.5)	(.72)	กลาง	(23.6)	(61.1)	(15.3)	(.62)	กลาง		
3) ต้นทุนการสร้างแหล่งน้ำมีราคาแพง	57	8	13	2.56	มาก	16	27	17	1.98	ปาน	3.073	.000*
	(73.1)	(10.3)	(16.7)	(.77)		(26.7)	(45.0)	(28.3)	(.75)	กลาง		
พื้นที่ปลูก												
1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	23	40	23	2.00	ปาน	24	64	4	2.21	ปาน	3.049	.000*
	(26.1)	(46.5)	(26.7)	(.74)	กลาง	(26.1)	(69.6)	(4.3)	(.51)	กลาง		
2) ขาดความรู้ความเข้าใจในการปรับปรุงบำรุงดิน	15	35	19	1.94	ปาน	12	38	30	1.77	ปาน		
	(21.7)	(39.8)	(27.5)	(.70)	กลาง	(15.0)	(47.5)	(37.5)	(.69)	กลาง		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา										ค่าสถิติ	
	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรอง					เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป						
	มาตรฐาน GAP (n=88)					(n=94)						
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย	t	Sig
3) สภาพพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูก สับปะรด	26 (30.2)	31 (36.0)	29 (33.7)	1.96 (.80)	ปาน กลาง	- -	81 (86.2)	13 (13.8)	1.86 (.35)	ปาน กลาง	-3.168	.000*
การใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร												
1) ไม่มีสถานที่เก็บสารเคมี	12 (16.7)	38 (52.8)	22 (30.6)	1.86 (.68)	ปาน กลาง	22 (25.3)	44 (50.6)	21 (24.1)	2.01 (.71)	ปาน กลาง		
2) การจัดการด้านสารเคมีไม่ทั่วถึง	15 (18.1)	40 (48.2)	28 (33.7)	1.84 (.71)	ปาน กลาง	12 (16.0)	45 (60.0)	18 (24.0)	1.92 (.63)	ปาน กลาง		
3) ขาดความรู้เรื่องการใช้สารเคมี	19 (26.8)	36 (50.7)	16 (22.5)	2.04 (.71)	ปาน กลาง	14 (16.9)	34 (41.0)	34 (40.9)	1.75 (.73)	ปาน กลาง	1.905	.042*
พันธุ์ (หน่อ)												
1) ขาดแคลนแหล่งหน่อพันธุ์ดี	14 (21.9)	29 (45.3)	21 (32.8)	1.89 (.74)	ปาน กลาง	51 (60.0)	27 (31.8)	7 (8.2)	2.51 (.65)	มาก	3.210	.000*

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา										ค่าสถิติ	
	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรอง					เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป						
	มาตรฐาน GAP (n=88)					(n=94)						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	$\bar{X}$	ความ	มาก	ปานกลาง	น้อย	$\bar{X}$	ความ		
จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)	หมาย	จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)	หมาย	t	Sig	
(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)					
2) หน่อพันธุ์มีราคาแพง	47	23	12	2.42	มาก	54	24	9	2.51	มาก		
	(57.3)	(28.1)	(14.6)	(.74)		(62.1)	(27.6)	(10.3)	(.68)			
3) ขาดความรู้เรื่องการเก็บหน่อพันธุ์ไว้ใช้เอง	14	21	20	1.89	ปาน	23	50	10	2.15	ปาน	2.188	.002*
	(25.5)	(38.1)	(36.4)	(.79)	กลาง	(27.7)	(60.2)	(12.0)	(.61)	กลาง		
การเก็บรักษาและการขนย้ายผลผลิตในแปลง												
1) ไม่มีสถานที่เก็บรักษาผลผลิต	18	28	7	2.20	ปาน	29	40	10	2.24	ปาน		
	(34.0)	(52.8)	(13.2)	(.66)	กลาง	(36.7)	(50.6)	(12.7)	(.61)	กลาง		
2) ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเก็บรักษาและการขนย้ายผลผลิตในแปลง	20	26	21	1.98	ปาน	26	41	6	2.27	ปาน	2.239	.001*
	(29.9)	(38.8)	(31.3)	(.79)	กลาง	(35.6)	(56.2)	(8.2)	(.61)	กลาง		
การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว												
1) ขาดแคลนแรงงานในการปฏิบัติตาม	16	37	6	2.16	ปาน	11	40	14	1.95	ปาน		
เกษตรกรที่เหมาะสมหลังการเก็บเกี่ยว	(27.1)	(62.7)	(10.2)	(.59)	กลาง	(16.9)	(61.5)	(21.5)	(.62)	กลาง		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา										ค่าสถิติ	
	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรอง					เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป						
	มาตรฐาน GAP (n=88)					(n=94)						
	มาก	ปานกลาง	น้อย	$\bar{X}$	ความ	มาก	ปานกลาง	น้อย	$\bar{X}$	ความ		
จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)	หมาย	จำนวน	จำนวน	จำนวน	(SD)	หมาย	t	Sig	
(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)					
2) ขาดอุปกรณ์การบรรจุผลผลิต	14	28	23	1.86	ปาน	2	63	10	1.89	ปาน	3.006	.000*
	(21.5)	(43.1)	(35.4)	(.75)	กลาง	(2.7)	(84.0)	(13.3)	(.39)	กลาง		
3) ขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการเก็บเกี่ยว	12	25	25	1.80	ปาน	2	59	23	1.75	ปาน	3.111	.000*
ที่ถูกต้อง	(18.5)	(38.5)	(38.5)	(.73)	กลาง	(2.4)	(70.2)	(27.4)	(.49)	กลาง		
โรคและแมลงศัตรูสับปะรด												
1) สารอินทรีย์ในการกำจัดโรคและแมลง	18	16	17	2.01	ปาน	22	41	24	1.97	ปาน		
ไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น	(35.3)	(31.4)	(33.3)	(.84)	กลาง	(25.3)	(47.1)	(27.6)	(.73)	กลาง		
2) สารเคมีที่เหมาะสมในการป้องกันกำจัด	12	24	21	1.84	ปาน	11	36	22	1.84	ปาน		
ศัตรูพืชไม่มีจำหน่ายในท้องถิ่น	(21.1)	(42.1)	(36.8)	(.75)	กลาง	(15.9)	(52.2)	(31.9)	(.68)	กลาง		
3) ขาดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัด	10	28	19	1.84	ปาน	9	38	33	1.70	ปาน		
ศัตรูพืชที่เหมาะสม	(17.5)	(49.2)	(33.3)	(.70)	กลาง	(11.2)	(47.5)	(41.3)	(.66)	กลาง		

94

94

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา										ค่าสถิติ	
	เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรอง					เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป					Chi-square	
	มาตรฐาน GAP (n =88)					(n=94)						
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	$\bar{X}$ (SD)	ความ หมาย	X ²	Sig
การบันทึกข้อมูล												
1) เขียนหนังสือไม่คล่อง หรือเขียนไม่เป็น	12 (27.3)	22 (50.0)	10 (22.7)	2.04 (.71)	ปาน กลาง	33 (20.9)	20 (29.8)	14 (20.9)	2.28 (.79)	ปาน กลาง	1.911	.048*
2) ไม่มีเวลาบันทึกข้อมูล	14 (27.0)	28 (44.4)	18 (28.6)	1.94 (.75)	ปาน กลาง	19 (25.0)	24 (31.6)	33 (43.4)	1.81 (.81)	ปาน กลาง		
3) ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ บันทึกข้อมูล	12 (22.6)	27 (51.0)	24 (26.4)	1.96 (.71)	ปาน กลาง	23 (34.3)	34 (50.8)	10 (14.9)	2.19 (.68)	ปาน กลาง		
ปัญหาอื่นๆ												
1) ผลผลิตมีราคาถูก	2 (100)	-	-	3.00 (.00)	มาก	3 (100)	-	-	3.00 (.00)	มาก	-	-
2) โรงงานรับซื้อผลผลิตมีจำกัด	5 (71.4)	2 (28.6)	-	2.71 (.49)	มาก	-	-	-	-			

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4.2 ความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน

จากตารางที่ 4.11 จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP และเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป มีความต้องการเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมทางการเกษตร โดยใช้เกณฑ์การประเมินระดับ ข้อเสนอแนะ กำหนดไว้ดังนี้

1.00 – 1.80	แปลว่า มีความต้องการเสนอแนะน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	แปลว่า มีความต้องการเสนอแนะน้อย
2.61 – 3.40	แปลว่า มีความต้องการเสนอแนะปานกลาง
3.41 – 4.20	แปลว่า มีความต้องการเสนอแนะมาก
4.21 – 5.00	แปลว่า มีความต้องการเสนอแนะมากที่สุด

ความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงานของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP พบว่า ความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด มีประเด็นเดียวคือ ควรมีการบูรณาการของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและ อบต. ในการจัดหางบประมาณสนับสนุนการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.28) และความต้องการอยู่ในระดับมากมี 5 ประเด็น เรียงตามลำดับดังนี้ มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มคุณภาพผลผลิต รองลงมาคือ ควรมีการอบรมการผลิตสารอินทรีย์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมี ควรมีการให้ความรู้ด้านการใช้สารเคมีที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ ควรอบรมให้เกษตรกรสามารถเป็นผู้ตรวจรับรองผลผลิตสับปะรดที่ผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพเบื้องต้นด้วยตนเอง และควรมีการอบรมทบทวนความรู้เรื่องการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน (ค่าเฉลี่ย 4.13, 4.05, 4.01, 3.95 และ 3.70 ตามลำดับ)

สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดโรงงานทั่วไป พบว่า ความต้องการอยู่ในระดับมาก ทุกประเด็น เรียงตามลำดับดังนี้ ควรมีการให้ความรู้ด้านการใช้สารเคมีที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ ควรมีการบูรณาการของหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและอบต. ในการจัดหางบประมาณสนับสนุนการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพ ควรมีการอบรมทบทวนความรู้เรื่องการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มคุณภาพผลผลิต ควรมีการอบรมการผลิตสารอินทรีย์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมี และมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มคุณภาพผลผลิต

เมื่อเปรียบเทียบระดับต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงานของเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในบางประเด็น ได้แก่ ควรมีการอบรมการผลิตสารอินทรีย์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชเพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมี ควรมีการให้ความรู้ด้านการใช้สารเคมีที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ และควรมีการบูรณาการของหน่วยงานของรัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและอบต. ในการจัดหางบประมาณสนับสนุนการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพ

ตารางที่ 4.11 ความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน																		
ประเด็น	เกษตรกรที่ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n=88)							เกษตรกรที่ปลูกสับปะรดโรงงานที่ยัง ไม่ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n=94)							ค่าสถิติ			
	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	ค่า	ความ	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	ค่า	ความ				
	ที่สุด		กลาง		ที่สุด	เฉลี่ย		ที่สุด		กลาง		ที่สุด	เฉลี่ย					
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1						
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	$\bar{X}$		หมาย	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน				$\bar{X}$	หมาย
(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(SD)		(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(SD)					
ละ)	ละ)	ละ)	ละ)	ละ)			ละ)	ละ)	ละ)	ละ)	ละ)	ละ)						
1. ควรมีการอบรมทบทวน	36	14	23	6	9	3.70	ต้องการ	30	27	33	-	4	3.84	ต้องการ				
ความรู้เรื่องการผลิตสับปะรด	(40.9)	(15.9)	(26.1)	(6.8)	(10.2)	(1.34)	มาก	(31.9)	(28.7)	(35.1)	-	(4.3)	(1.02)	มาก				
ตามระบบการจัดการคุณภาพ																		
และตามมาตรฐานโรงงาน																		
2. ควรมีการอบรมการผลิต																		
สารอินทรีย์เพื่อป้องกันกำจัด	35	33	9	11	-	4.05	ต้องการ	27	34	20	9	4	3.76	ต้องการ	2.211	.002*		
ศัตรูพืชเพื่อลดปริมาณการใช้	(39.8)	(37.5)	(10.2)	(12.5)	-	(1.00)	มาก	(28.7)	(36.2)	(21.3)	(9.6)	(4.3)	(1.10)	มาก				
สารเคมี																		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน																
ประเด็น	เกษตรกรที่ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n =88)							เกษตรกรที่ปลูกสับปะรดโรงงานที่ยัง ไม่ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n=94)							ค่าสถิติ	
	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	ค่า	ความ	มาก	มาก	ปาน	น้อย	น้อย	ค่า	ความ		
	ที่สุด		กลาง		ที่สุด	เฉลี่ย		ที่สุด		กลาง		ที่สุด	เฉลี่ย			
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1				
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	$\bar{X}$		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	$\bar{X}$		หมาย	t
(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(SD)	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(ร้อยละ	(SD)				
ละ)	ละ)	ละ)	ละ)	ละ)		ละ)	ละ)	ละ)	ละ)	ละ)	ละ)					
3. ควรมีการให้ความรู้ด้าน	40	16	25	7	-	4.01	ต้องการ	42	29	9	8	6	3.99	ต้องการ	2.193	.010*
การใช้สารเคมีที่ถูกต้อง	(45.5)	(18.2)	(28.4)	(8.0)	-	(1.03)	มาก	(44.7)	(30.9)	(9.6)	(8.5)	(6.4)	(1.21)	มาก		
อย่างสม่ำเสมอ																
4. ควรอบรมให้เกษตรกร	59	11	6	8	4	3.95	ต้องการ	29	24	21	11	9	3.56	ต้องการ		
สามารถเป็นผู้ตรวจรับรอง	(67.0)	(12.5)	(6.8)	(9.1)	(4.5)	(1.05)	มาก	(30.9)	(25.5)	(22.3)	(11.7)	(9.6)	(1.30)	มาก		
ผลผลิตสับปะรดที่ผลิตตาม																
ระบบการจัดการคุณภาพ																
เบื้องต้นด้วยตนเอง																

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการคุณภาพและตามมาตรฐานโรงงาน																		
ประเด็น	เกษตรกรที่ปลูกสับปะรดโรงงานที่ ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n =88)								เกษตรกรที่ปลูกสับปะรดโรงงานที่ยัง ไม่ได้รับรองมาตรฐาน GAP (n=94)								ค่าสถิติ	
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ความ หมาย	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	ค่า เฉลี่ย	ความ หมาย	t	Sig		
	5	4	3	2	1			5	4	3	2	1						
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	$\bar{X}$		จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	$\bar{X}$					
	(ร้อยละ ละ)	(ร้อยละ ละ)	(ร้อยละ ละ)	(ร้อยละ ละ)	(ร้อยละ ละ)	(SD)		(ร้อยละ ละ)	(ร้อยละ ละ)	(ร้อยละ ละ)	(ร้อยละ ละ)	(ร้อยละ ละ)	(SD)					
5. ควรมีการบูรณาการของหน่วยงาน ของรัฐต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและ อบต. ใน การจัดหางบประมาณสนับสนุนการ ผลิตสับปะรดตามระบบการจัดการ คุณภาพ	59 (67.0)	11 (12.5)	6 (6.8)	8 (9.1)	4 (4.5)	4.28 (1.20)	ต้องการ มาก ที่สุด	45 (47.9)	18 (19.1)	15 (16.0)	7 (7.4)	9 (9.6)	3.88 (1.34)	ต้องการ มาก	16.950	.002*		
6. มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการ ผลิต และเพิ่มคุณภาพผลผลิต	45 (51.1)	15 (17.0)	22 (25.0)	6 (6.8)	-	4.13 (1.01)	ต้องการ มาก	50 (53.2)	10 (10.6)	11 (11.7)	14 (14.9)	9 (9.6)	3.83 (1.45)	ต้องการ มาก				

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4.3 การสนทนากลุ่ม (focus group) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ถึงประเด็นที่เกษตรกรไม่ดำเนินการขอรับรองมาตรฐาน GAP สำหรับสับปะรด จากกรมวิชาการเกษตร สัมภาษณ์เกษตรกรจำนวน 10 ราย มี 3 ประเด็นดังนี้

4.3.1 เกษตรกรปลูกสับปะรดในพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ จึงทำให้ไม่สามารถขอรับรองมาตรฐาน GAP สับปะรดได้

4.3.2 เกษตรกรยังไม่เห็นความสำคัญของการขอรับรองมาตรฐาน GAP สับปะรด เนื่องจากราคาขายสับปะรดไม่แตกต่างกัน

4.3.3 เกษตรกรไม่มีความรู้เกี่ยวกับการขอการรับรองมาตรฐาน GAP สับปะรด

